

svensk FALLSKÄRMS SPORT

svenska fallskärmsförbundets medlemsmagasin

NUMMER ETT 2017

ÅRGÅNG 46

Världsrekord i **head-down**

Rekord på andra **SM** indoor

Första **vindtunneln** för vingöverall

CYPRES
Reliability made in Germany

NY CYPRES för wingsuit
FLYGER

NU

Photo: Norman Kent Productions
Wingsuiter: Roberto Marzotto

NÄSTA
GENERATIONS
RÄDDNINGSLÖSARE

FÖLJER
vad du gör

ANPASSAR
sina parametrar
till vad du behöver

KOMMUNICERAR
med dig

Pris 1275,- EUR
1-pinsversionen,
frakt och moms tillkommer
Kontakta din CYPRES-leverantör nu

www.cypres.cc

... nu när årets första nummer av Svensk Fallskärmsport når dig så har många klubbar hunnit dra igång årets säsong. Så efterlängtad av oss alla. De som haft möjligheten att njuta av härlig hoppning utomlands under vintersäsongen brukar möjligtvis vara de som avvaktar till lite längre fram i vår eftersom det är så kallt tidigt på säsongen.

Men för övriga, är det varma kläder som gäller och att äntligen få glädjas åt att lämna ett flygplan och njuta av frifall och kalottflygning. Det är som ett vårskriv, för att citera Ronja Rövardotter.

Vinterns rastlöshet och saknad av hoppvänner brukar leda till långa diskussioner om hoppning i sociala medier och andra aktiviteter utanför hoppningen.

Vintersäsongen handlar också om vindtunnelflygning. Många hoppare tunnlar flitigt och vårt andra svenska mästerskap i indoor skydiving ägde rum i februari.

Förutom SM händer det mycket spännande på tunneln. Den nya horisontella tunneln byggs för fullt i Bromma. Läs mer om den och om svenska mästerskapet i det här numret.

Men nu är våren här och vi flyttar ut till våra fallskärmsklubbar igen. Till ännu en säsong med rolig och lärorik hoppning och till samvaron med vår härliga fallskärmsfamilj. Våren är också den

mest kursintensiva perioden, med förbundskurser för er som ska bli hoppleddare, hoppmästare och kursledare. Runt 130 färsk A-certare deltog på årets baskurs på Bosön som alltid är en uppskattad helg där man får nyttiga kunskaper, men också möjligheten att lära känna nya hoppvänner från hela Sverige. Läs mer om baskursen längre fram i tidningen.

Riksstämman som är en av årets viktigaste sammankomster ägde rum i Stockholm den 11 februari. Den sittande styrelsen fick förtroende för ytterligare ett verksamhetsår – men mer om stämman får du vänta att läsa om till nästa nummer.

Safety day har också hunnit äga rum ute i klubbarna och det brukar vara ett bra sätt att förbereda sig inför kommande säsong.

Med det sagt hoppas vi att du uppskattar årets första nummer av tidningen och att du är försiktig när du drar igång din säsong. Och att vi alla hjälps åt för att skapa säker hoppning.

Hoppa lugnt!

Penny & Anna

svensk FALLSKÄRMS SPORT

Svensk Fallskärmsport,
ISSN 0280-11-X, är Svenska
Fallskärmsförbundets tidning och distribueras med
fem nummer per år till alla förbundets medlemmar.

Ansvarig utgivare

Peo Humla
Svenska Fallskärmsförbundet
E-post: ordforande@sff.se

Redaktör

Penny Robertson-Pearce
Turmvägen 4
746 52 Bålsta
Telefon: 0702-75 97 47
E-post: penny.robertson@telia.com

Redaktör

Anna Oscarson
Morkulllegatan 2
432 42 Varberg
Telefon: 0702-01 52 11
E-post: anna.oscarson@gmail.com

Produktion

Layout, originalarbete, bildredigering
och distribution:
Anders Nyqvist,
Himmelsdyk,
Box 110,
438 23 Landvetter
Telefon 0709-45 81 43
E-post: himmelsdyk@telia.com

Annonser

Anders Nyqvist, Himmelsdyk,
adress som ovan, under "produktion".

Kommunikationsansvarig i SFF

Paula Zielinski
Stora Enbjänne 146
621 96 Visby,
Telefon: 0702-00 06 62
E-post: paula@sff.se

Signerade artiklar

Signerade artiklar speglar författarens bild av verkligheten och inte nödvändigtvis Svenska Fallskärmsförbundets.

Insänt material

Redaktionen ansvarar endast för beställt material. Vi förbehåller oss rätten att redigera insända texter. Godkännande av publicering i SFS är samtidigt publiceringsgodkännande av det tryckta materialet som en lågupplöst PDF-fil på hemsida tillhörande SFF eller SFS.

Utgivning

2/17: vecka 23
3/17: vecka 34
4/17: vecka 42
5/17: vecka 51
1/18: vecka 13

Kontakta
redaktionen
för besked
om nästa
materialdag.

Adressändring

Medlemmar i Svenska Fallskärmsförbundet (SFF) skickar adressändring till SFF (se nedan). Endast icke-SFF-medlemmar skickar adressändring till Himmelsdyk (se ovan "Produktion").

Svenska Fallskärmsförbundet

Sjöhagsvägen 2
721 32 Västerås
Telefon kansli / RI: 021-41 41 10
Fax: 021-41 541 19
E-post kansli: info@sff.se
Hemsida: www.sff.se

- 4 **Kalendariet.** Lösryckt, **notiser** om smått och gott.
- 6 **Ordförandespalten,** Peo Humla.
- 6 **Din försäkring** i SFF.r
- 8 **Världens första vindtunnel** för **vingoverall.**
- 10 **Statistiken 2016.**
- 12 **Riksinstruktören** Petter A-Thoor: Där nyckeln ligger.
- 13 **Incidentrapporter.**
- 14 **Världsrekord** i head-down på övertid.
- 16 **Baskursen,** en bra grund att stå på.
- 18 **Rekord och nyheter** i andra **SM indoor.**
- 22 **Tips och trix** – om linor.
- 27 **Fritt från hjärtat,** Tuomas Lyckhammar.
- 28 **Nyfiken** på Jenny Norin.
- 32 **Klubbkollen,** Dala Fallskärmsklubb.
- 34 **Gästskribenten** – När skiten träffar fläkten, del 3.
- 35 **Kontakta SFF.**

Omslaget:

Jenny Norin i grenen
freestyle solo på SM indoor 2107.

Foto: Mikael Kihlman.

Kalendariet

Anders Braucell

På gång
2017

APRIL

14-17: Precisionsläger Mohed, Söderhamns Fallskärmsklubb & Fallskärms Gefle CRaW Club.

22-23: Tandemutbildning.

28-30: Hoppeladarkurs 2 (Bosön).

MAJ

8-12: AFF-istruktörsutbildning.

15-19: Tandemexamination.

29-2/6: Examination av AFF-istruktörer.

JUNI

6: Sveriges nationaldag.

10-12: Para WCS 1, precision, Kroatien.

21-25: Midsommarboogie Mohed, Söderhamns Fallskärmsklubb.

23-25: Para WCS 2, precision, Slovenien.

JULI

13-14: SM i swooping Gryttjom, Stockholms Fallskärmsklubb.

15-16: SM i precision, Skånes Fallskärmsklubb.

10-21: CISM, VM för militärer, FS4 och precision, Tyskland.

25-27: SM i frifallsgrenar, Västerås, Fallskärmsklubben Aros.

20-30: World games, Polen.

28-30: Para WCS 3, precision, Tyskland.

AUGUSTI

7-12: Europamästerskapen och världscupen, Tyskland.

11-13: Para WCS 4, precision, Italien.

14-20: Ultraboogie, Örebro Fallskärmsklubb.

24-30: Europamästerskapen i precision, Montenegro.

25-27: SM i tiomanna speedformation, Vårgårda, Fallskärmsklubben Cirrus Göteborg.

SEPTEMBER

8-10: Para WCS 5, precision, Österrike.

15-16: Storföringssträning, Vårgårda, Fallskärmsklubben Cirrus Göteborg.

16-17: SSC-swoop cup, Gryttjom, Stockholms fallskärmsklubb.

22-24: Para WCS, precision, Schweiz.

OKTOBER

20-22: VM indoor skydiving, Kanada.

28-29: Landslagsträff, Bosön.

NOVEMBER

11-12: SFF:s förbunds konferens.

27/11-1/12: Världscupen i swooping, Dubai.

Sökes, tredje redaktör

Svensk Fallskärmsport vill utöka med en tredje redaktör efter en kortare period där vi bara varit två. Men det är i och för sig inte så bara. Anna Oscarson som kom tillbaka till tidningen som vikarie i höstas, efter ett långre uppehåll, har visat sig vara ovärderlig med sin journalistiska bakgrund och med sin erfarenhet som tidigare chefredaktör för Svenska Fallskärmsport. Det är kul att Anna är tillbaka och med lite övertalning bestämt sig för att fortsätta en tid framöver.

Men vi vill återigen utöka redaktionsgruppen till att vara tre skrivande redaktörer. Uppdraget är arvoderat och är beräknat att ta ungefär 30 timmar i anspråk per nummer. Är du intresserad av att bli en i vårt gäng så hör av dig till en av oss:

- penny.robertson@telia.com
- anna.oscarson@gmail.com

Regeländringar på mötet med International Parachuting Commission

International Parachuting Commission, IPC, har årliga möten i de olika arbetsgrupperna inför sitt årsmöte. Denna gång i Faro, Portugal mellan 24 - 29 januari. På plats var svenska IPC-delegaten Elisabet "Bettan" Mikaelsson och vice delegat Zeljko Tanaskovic.

"Det som är mest intressant för våra svenska hoppare är de regeländringar som är på gång inom FS och VFS (formationshoppning) och CP (swooping). Det bestämdes även en del viktiga internationella tävlingsdatum", berättar Bettan.

Regeländringar gäller internationellt och nationellt från 1 mars och kommer att publiceras på fallskärmsförbundets hemsida när tävlingskommittén är klara med justeringarna i tävlingshandboken, där alla regler finns med.

"En regeländring som kommer att påverka våra hoppare på nationell nivå är att det tillkommer block

och randomness i vertikal formationshoppning (VFS) vilket gör att man kommer att utöka till tio omgångar precis som i FS4."

Bettan fortsätter: "En ny rekordkategori började gälla den 1 mars där man kan ta rekord i snittresultat för tio omgångar."

Under mötet fastställdes datum för världsmästerskapen 2018. VM för formationshoppning, de artistiska grenarna, kalottformation och speed kommer att hållas på Guldkusten i Australien under oktober månad och VM för CP (swooping) blir i Wrocław, Polen. Europamästerskapen i indoor kommer att hållas i Voss, Norge i april 2018 och världscupen kommer att hållas i Bahrain i oktober samma år.

Bettan och Zeljko har uppdaterat med de nya regeländringar som är på gång på förbundets facebook-sida. Gå in och läs mer där eller på: www.sff.se

— annons —

Borrning:	105 mm
Strokning:	130 mm
Cylinder volym:	10,16 L
Längd:	924 mm
Diameter:	985 mm
Torrsvikt:	214 kg
Standard effect:	300 Hk.
Utvecklat effect:	430 Hk.

Bordet vägar c.a 80 kg med 1 cm tjock säkerhetsglas.

Letar du efter en väldig unik soffbord i din kontor eller vardagsrum?

M-14 P Stjärnmotor som är omgjord till ett bord. Denna typ av motor används till bland annat Kamov KA 26, Myrphy Moose, Pitts Model 12, Rocket, Washington T-411

Hälsningar:

Istvan / FlyCan

För mer info ring eller maila:
0708171947, info@flycan.se

Antidrog - ny projektgrupp

På förbundskonferensen i november tillsattes en särskild arbetsgrupp inom Svenska Fallskärmsförbundet som skulle arbeta med antidrog-frågor. I gruppen ingår riksinstruktören Petter Alfsson-Thoor, ordförande Peo Humla, Jens Grahn från styrelsen, förbunds läkaren; Peter Ullström och Lars Eklund från ÖFSK.

Under det här året kommer arbetet att påbörjas med att utarbeta former för framtida drogtestar av fallskärms hoppare, regelutformning samt kompetensutveckling inom området. Syftet är att skapa en trygg organisation och att skapa säkrare fallskärms hoppling. Målet är att kunna driftsätta programmet 2018.

Förbunds läkaren vill också påminna och informera om att hoppare som nyttjar medicin, läkemedel som står under WADA:s dopinglista måste söka dispens om man skall tävla nationellt på våra svenska tävlingar. Internationellt måste dispensen ansökas i förväg. Läs mer på riks idrottsförbundets hemsida www.rf.se. Där finner du både dopinglistan och hur man söker dispens under "antidoping" i menyraden.

För fallskärms hopplingen gäller dopinglistan under såväl träning, uppvisning och tävling, något som alla svenska hoppare bör känna till.

Klubbmedlemmar 2016

2016 var Svenska Fallskärmsförbundets medlemmar fördelade klubbvis enligt nedan:

Stockholms Fallskärmsklubb	365
Fallskärmsklubben Aros	184
Fallskärmsklubben Cirrus Göteborg	177
Fallskärmsklubben SYD	128
Skånes Fallskärmsklubb	127
Linköpings Fallskärmsklubb	82
Örebro Fallskärmsklubb	64
Fallskärmsklubben Dala	64
Umeå Fallskärmsklubb	55
Fallskärmsklubben Hoppet Småland	38
Nyköpings Fallskärmsklubb	36
Östersunds Fallskärmsklubb	36
Söderhamns Fallskärmsklubb	34
Gotlands Fallskärmsklubb	26
Sundsvalls Fallskärmsklubb	26
Föreningen Indoor Skydiving Stockholm	25
Halmstad fallskärmsklubb	23
Fallskärms Gefle CREW Club	15
Västergötlands fallskärmsklubb	6
Arvika Fallskärmsklubb	4
Föreningen Fallskärmsakademien	0

Förnyade genom Svenska fallskärmsförbundet var 65 medlemmar via Fallskärmsjägarskolan, FJS.

Tävlande får bidrag ur tävlingsfonden

Under riksstämman meddelades det vilka lag och individuella tävlande som får pengar ur tävlingsfonden. I FS4 får Team C-4 och MEIJA 25 000 kronor vardera. Team Echochamber får 15 000 kronor.

Två speedhoppare tilldelas pengar. Det är regerande världsmästaren Henrik Raimers som får 20 000 kronor och Daniel Hagström som får 5 000 kronor.

VFS-laget Kwansta Kwattro, regerande tunnelmästare, får 15 000 kronor. Stefan Burström, tävlandes i swooping, får ett bidrag på 5 000 kronor och samma summa går till precisionshoppande Magnus Falk.

Fallskärms hoppare inbjudna till idrottsgalan

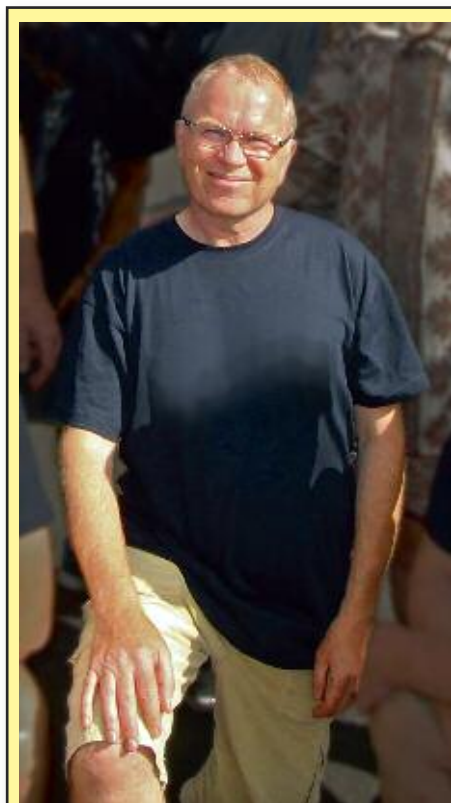
Under årets idrottsgala, som ägde rum den 16 januari i Globen, fanns ett stort gäng fallskärms hoppare på plats. Det var de båda världsrekorden i storformation i både head-down och på mage samt Henrik Raimers VM-guld och världsrekord i speedhoppning som låg bakom. Marie Sjödin och Jenny Norin deltog i världsrekordet i head-down (läs mer på sida 14).

Maria Lundqvist, Filippa Ebersjö, Carolina Nilsson, Monica Paulsson och Anna Oscarson var med i sevensrekordet i storformation som sattes i september i Nederländerna. Det liksom Henrik Raimers prestation kunde du läsa om i förra numret. Även Gunlög Edgren som är elitansvarig i Svenska Fallskärmsförbundet var inbjuden.

Fallskärms hopparna satt tillsammans med andra flygsportare vid ett bord långt fram och hade god uppsikt över vad som hände på scenen. Tyvärr hade prisutdelarna missat när de nominerade idrottare till de olika utmärkelserna – inte ett enda pris tillföll flygsport...

På idrottsgalan (minus Henrik Raimers och Carolina Nilsson): Jenny Rosén, Anna Oscarson, Filippa Ebersjö, Marie Sjödin, Jenny Norin, Gunlög Edgren, Monica Paulsson och Maria Lundqvist.

Mats Svensson

omtyckt hoppare
och vän ur tiden

Vi sa farväl till Mats Svensson, en kär vän och hoppkamrat, en kall vinterdag. Jag var inte beredd på att en fallskärms hoppare kunde dö en "naturlig" död, men så blev det. Mats fick ett par stora proppar i hjärtat, och lyckades inte återhämta sig. Han blev 52 år och lämnade efter sig sin fru Joy och sin sju-åriga son Alexander. Även föräldrar och tre syskon, där både Linda och Key hoppade i Göteborgs Fallskärmsklubb för länge sedan.

Under begravningsgudstjänsten stod Mats rigg lutad mot kistan och sonen hade bestämt att Mats skulle få ha på sig sin FS-overrall, för det var ju fallskärms hopplingen som var hans glädjekälla utanför familjelivet.

Vi var många hoppare på begravningen, både från förr och nu, för det är många som hoppade med Mats. Han var med i storformationsvärldsrekordet i Thailand, svenska rekord och i speedlag, där han tagit otaliga guldmedaljer. Han var grym på fyrmanna också, och var en aktiv AFF-instruktör.

För Mats var laget större än jaget. En sällsynt duktig hoppare som inte gjorde mycket väsen av sig. Men det är tomt utan honom.

Gunilla Sigurd

Några ord från ordföranden...

Fallskärmsvänner – Bon Soir från Mali och Timbuktu, världens ände som Kalle Anka beskriver det. Jag blickar ut mot sanddynerna i den makalösa hetten, 44 grader i skuggan idag.

Och vart jag än ser, hittar jag inga kalotter på väg ned mot marken eller människor vidare mot packmattorna, balkongerna och manifestet – vår naturliga mötespunkt för skratt, glädje och härliga fallskärmsstunder tillsammans.

Men snart drar säsongen igång. Känner du dig förberedd, sugen och positivt nyfiken att lufta dig med dina kompisar?

Jag jobbar just nu i Mali i ett civilt uppdrag och kommer strax hem till Sverige igen. Till en styrelse som fått förnyat förtroende från er medlemmar att fortsätta driva utvecklingen av vår fantastiska sport framåt, på bredden och längden! Jag vill rikta ett stort tack till er för att återigen ha fått förtroendet att leda styrelsens och sportens utveckling – tack till var och en, även funktionärer, anhöriga och de som stöttar oss!

Svenska fallskärmsförbundet är för mig ett av de förnämsta idrottsförbunden och dessutom en frivillig försvarsorganisation med en anrik historia.

Vi har en fast grund att stå på, fina traditioner, hängivna klubbar och vetgiriga medlemmar som med höga ambitioner vill göra avtryck. Det stimulerar oss i styrelsen och ger den delaktighet som jag verkligen vill att alla ni ska känna.

Vi har en strategi mot år 2020 med tuffa mål. De, i kombination med kortsiktiga verksamhetsmål, behöver vi hjälpas åt att uppnå. Styrelsen kan inte nå dem utan er stöttning. Vidare ska vi hushålla med era ekonomiska medel för att generera mer fallskärmsport inom alla områden. Det är tuffa utmaningar som stimulerar!

Vi har gjort ett stort arbete för att inordna oss på ett tydligare vis inom Försvarsmaktens kärnverksamhet. Det budgettillskott som ÖB fick den 13 mars, hoppas jag även inkluderar satsningar på de värdefulla frivilligorganisationerna som vi är del av. Kring det kommer styrelsen att söka kontakt med försvarsledningen för att komma i mål. Jag vet att det finns medlemmar som mycket gärna vill bli del av Hemvärnets verksamhet.

Så vad händer den närmaste tiden? Först och främst kommer vi att samla styrelsen i april då vi skall göra en återblick av föregående år. Vi skall ta lärdom av våra beslut för sportens utveckling och analysera hur vi skall hålla rätt heading och fokus för att uppnå våra tuffa mål – som faktiskt ni varit med och utformat. Vi ska också fundera på hur styrelsen är organiserad och dess ansvarsområden, vilket är viktigt för att vi ska kunna satsa på rätt saker som skapar mätbara effekter för medlemmarna.

Jag kommer att göra nedslag ute i verkligheten under säsongen, på packmattor och verandor, i flygplanet och vid lägereldarna. Där den riktiga gemenskapen och själen i vår sport finns och frodas!

Be safe – ha kul, hoppa smart och lär av varandra!

Peo Humla,
ordförande i SFF

E-post: ordforande@sff.se

Svenska Fallskärmsförbundet • Sjöhagsvägen 2 • 721 32 Västerås

Din försä

Svenska hoppare reser som aldrig förr och njuter av härlig hoppning utomlands under vintersäsongen. Före resan är det viktigt att sätta sig in i vilka försäkringar man har och vad de täcker om olyckan är framme. Här kommer information och tips som kan vara värdefulla.

Text Penny Robertson-Pearce

Du skall ha en giltig licens för aktuellt år, genom din klubb som är ansluten till Svenska Fallskärmsförbundet, SFF. Det är plastbricka som gäller utomlands! Ansök i god tid så du hinner få hem din licensbricka med posten. Som elev kan man få en plastbricka med licensgraden E.

Observera att SFF:s försäkring inte omfattar base-hoppning.

Luftfarkosten man hoppar från måste vara godkänd och försäkringen börjar gälla från att du har lämnat flygplanet tills dess att du landar och lämnar hoppfältet. Försäkringen gäller även vid träning i lokal tillsammans med en instruktör som är godkänd av SFF.

Försäkringskort med licensen

Från och med 2017 skickar kansliet med ett försäkringskort med alla nödvändiga uppgifter angående förbundets försäkring, i samband med licensutskicket. Om du förnyade i höstas och gärna vill ha ett försäkringskort (i visitkortsformat) så hör av dig till kansliet på info@sff.se

Skriv gärna ut försäkringsbeskedet som finns på hemsidan (under fakta för hoppare / försäkring) inför utlandsresan. Det finns även i engelsk översättning. När olyckan är framme är det bra att ha papper tillgängliga så man kan se vad försäkringen omfattar. Är man utomlands på egen hand och hoppar kan det vara bra att lämna in försäkringspapper i manifestet med sina personliga uppgifter.

Sekretess inom sjukvården

Det är bra att veta att sekretess gäller om någon skadar sig och det är endast anhöriga som kan få uppgifter från sjukhuset. Därför kan det vara svårt för medhoppare att få reda på information om den som är skadad.

Som anhörig räknas föräldrar och annan person skriven på samma

adress. En pojk- eller flickvän skriven på annan adress räknas tyvärr inte som nära anhörig.

Hoppa du inom EU är det en god idé att ta med EU:s sjukvårdskort som visar att du är EU-medborgare och därmed har rätt till gratis akutvård. Sjukvårdskortet kan du ladda ner till din smartphone, där står även information om hur man använder kortet.

Om du inte vet vilken blodgrupp du har så är det en bra idé att ta reda på det. Skriv upp det på till exempel ditt försäkringsbesked.

Se över dina försäkringar

Se över dina privata försäkringar, till exempel olycksfallsförsäkring och hemförsäkring. Omfattar de fallskärms hoppning? Ta gärna med försäkringsvillkor eller åtminstone telefonnummer till ditt privata försäkringsbolag.

Om en allvarlig olycka händer så är det bra om en medhoppare på plats eller anhörig kontaktar den skadades klubbordförande i Sverige. Ta alltså gärna med telefonnumret till din ordförande. Denne rapporterar i sin tur till riksinstruktören.

Att anmäla en skada

Om du råkar ut för en olycksfalls-skada vid ett fallskärms hopp skall du snarast göra en skadeanmälan. Skadeanmälan gör du till:

- Söderberg & Partners
Södra Strandgatan 13B
553 20 Jönköping, Sverige
- Telefon: +46 (0)36-580 15 80
- E-post: gruppforsakring@soderbergpartners.se

Blankett för skadeanmälan hittar du här: <http://sff.se/phocadownload/forsakring/personskadeanmalan.pdf>
Försäkringsnumret är 516939-1.1.

kring via SFF

SFF Fotoarkiv

Penny Robertson-Pearce

Anmäl en skada:
Om du råkar ut för en olycksfallsskada vid ett fallskärmschopp skall du snarast göra en skadeanmälan.

Skadeanmälan gör du till:
Söderberg & Partners
Södra Strandgatan 13B, 553 20 Jönköping, Sverige
Tel: 46 (0)36-580 15 80
E-post: gruppforsakring@soderbergpartners.se
Försäkringsnummer **516939-1.1**

Information om försäkringsvillkor samt blankett för skadeanmälan, se SFF hemsida: www.sff.se

 Svenska Fallskärmsförbundet
FÖRSÄKRINGSINFORMATION
Akut assistans utomlands
För omedelbar assistans när du är utomlands
Kontakta:
Falck Global Assistance
Telefonnummer **+46 (0) 8 587 717 17.**
Uppge försäkringsnummer **516939-1.1**
Försäkringsgivare: Protector Forsäkring ASA.
Kontakt: Svenska Fallskärmsförbundet;
Sjöhagsvägen 2, 72132, Västerås, SWEDEN
Tel: +46 21 41 41 10
e-mail: info@sff.se web: www.sff.se

Ansvarsförsäkring

Vid skada på tredje man och/eller tredje mans egendom ska du snarast kontakta Tommy Andersson på Försäkringsmäklarna Väst via följande kontaktuppgifter:

- Box 289, 301 07 Halmstad
- Klammerdammsgatan 6
- Telefon: 035-18 46 46
- Mobil: 0733-600 900

- Fax: 035-15 63 63
- E-post: tommy.andersson@forsakringsmaklarnavast.se
- Hemsida: www.forsakringsmaklarnavast.se

Akut assistans utomlands

Vid akuta ärenden för omedelbar assistans när du är utomlands kontaktar du

Falck Global Assistance på telefonnummer +46 (0) 8 587 717 17. Uppge försäkringsnummer 516939-1.1. Försäkringsgivare är Protector Forsäkring ASA.

Frågor om försäkringen

Har du frågor om SFF:s försäkringar är du välkommen att kontakta Stefan Nilsson i Svenska Fallskärmsförbundets styrelse. ■

Svenska Fallskärmsförbundets styrelse

Ordförande – Peo Humla.

Vice ordförande – Gunilla Sigurd.

Kassör – Stefan Nilsson.

Ledamot – Daniel Ingered.

Ledamot – Paula Zielinski.

Suppleant – Uno Asker.

Suppleant – Jens Grahn.

Revisorer

Revisorer – Leif Carlström och Bengt Johansson.

Revisorsuppleant – Ulf Hjalmarsson.

Valberedning

Ledamöter – Sven Pettersson (sammankallande), Magnus Våge och Kent-Ove Ulander.

Suppleant – Sebastian Berglund.

Representanter i Flygsportförbundet

Ordinarie representant – Narit Pidokrajt.

Suppleant – Penny Robertson-Pearce.

Ledamot valberedning: Lennart Vestbom.

Suppleant valberedning: Andreas Frisk.

Svenska Fallskärmsförbundets styrelsemedlemmar. För deras ansvarsområden, se "Kontakta SFF" på sidan 35.

Peo Humla,
ordförande

Gunilla Sigurd,
vice ordförande

Stefan Nilsson,
kassör

Daniel Ingered,
ledamot

Paula Zielinski,
ledamot

Uno Asker,
suppleant

Jens Grahn,
suppleant

Petter
Alfsson-Thoor

Kanslichef och
riksinstruktör

Tunnel för ving

Anton Westman, Jonas Tholin, Peter Georén och Johan Strömberg jobbar för fullt med att färdigställa Sveriges första lutande vindtunnel för vingoverall.

I september öppnas världens första lutande vindtunnel för vingoverallflygning. Bakom satsningen ligger Anton Westman, Peter Georén, Johan Strömberg och Jonas Tholin. "Jag tror att det här gör att vi uppfinnar en ny sport och får en ny superkraft", säger Anton Westman.

Text: Anna Oscarson
Foto: Indoor Wingsuit Flying Stockholm

För några år sedan, när Sverige fortfarande inte hade någon vindtunnel, hade helt plötsligt flera projekt startats där syftet var att bygga Sveriges första vindtunnel. Anton Westman, filosofie doktor i flygmedicin, Peter Georén, Johan Strömberg, Peter Nilsson, Johanna Jaakola och Daniel Friberg drev ett av projekten.

Peter Georén, barndomsvän till Anton och teknologie doktor vid KTH, hade fått frågan om han hade användning för att testa elbilar i en gammal vindtunnel som skulle läggas ner.

Låghastighetstunnel 1, LT1, som ligger på Flygtekniska Försöksanstalten (FFA) i sydöstra banändan av Bromma flygplats hade sedan 1940-talet använts för att SAAB och försvarsmakten bland andra skulle kunna hjälpa till i utveck-

lingen av svenska stridsflygplan. Peter Georén ansåg inte att tunneln var optimal för elbilstester men berättade om den för Anton Westman.

Peter och Anton gjorde platsbesök, provbläste LT1 och kontaktade sedan Peter Nilsson som då var en av världens bästa tunnelflygare. De undersökte om det skulle gå att använda FFA:s anläggning och till gruppen anslöt Johanna Jaakola, Daniel Friberg och Johan Strömberg. Ganska snart insåg de att det var fullt möjligt men för dyrt.

Fladdermöss födde idé

Ett av de andra vindtunnelprojekten hade kommit längre och blev vad som i dag är Bodyflight.

"Det började kännas onödigt att bygga två vertikala vindtunnlar i Stockholm

så jag tänkte att man kanske kunde bygga en lutande vindtunnel, en enormt stor sådan, för människor att flyga i", säger Anton Westman.

Idén hade han delvis fått från ett forskarlag i Lund som med hjälp av en lutande vindtunnel på 1,2 meter i diameter undersökte flygtekniken hos fladdermöss och fåglar. Dessutom har han själv forskat om dödsfall bland vingdräktsflygare inom basehoppning. En slutsats han drog där var att de som omkommer gör det i de flesta fall på grund av missberäkningar under själva flygningen. Att utrustningen inte fungerar är ovanligt.

"Jag tänkte att det hade varit bra om det fanns en möjlighet att träna flygtekniken på ett säkert sätt."

Av olika anledningar var det inte aktuellt att arbeta vidare med den tidigare gruppen. Istället fick han med sig Peter Georén och Johan Strömberg. Peter Georén designade en prototyp till en lutande vindtunnel som han byggde tillsammans med Micke Fält. Johan Tholin kom också med i gruppen. Vid påsken 2016 började de flyga prototypen med ett säkerhetssystem som Anton tillverkat. Peter blev den första som lyckades flyga på rik-

goverall!

tigt inomhus. Så småningom testade de även utan säkerhetssystemet.

”Min första fria flygning är bland det mest minnesvärda jag har gjort inom flygsport någonsin. Känslan var helt magisk.”

”Golvet lutar lite, det blåser mycket mindre än i en vertikal vindtunnel, ungefär som en blåsigt dag utomhus. Man får grymt med mjölksyra.”

Billigare än vertikal tunnel

Vindhastigheten är cirka 20-30 meter per sekund. Lutningen i tunneln kan varieras och luftströmmarna styras. Allt är patentsökt och förhoppningen är att det ska öppnas fler lutande vindtunnlar på andra håll i världen.

De vill inte avslöja kostnaden för att bygga den men säger att det är relativt billigt, betydligt billigare än att bygga en vertikal tunnel. Motorn de använder ligger på 1,4 megawatt.

De har nu rivit prototypen och har börjat bygga den riktiga versionen. Tanken är att den lutande vindtunneln ska öppna den första september i år. Själva

flygkammaren kommer att vara åtta meter lång och fyra och en halv meter bred, i glas. I december planeras den första tävlingen som troligen blir inofficiella VM i inomhus vingoverallflygning.

Deras förhoppning är att få tillhöra Svenska Flygsportförbundet och Svenska Fallskärmsförbundet liksom vertikal vindtunnelflygning gör.

Ny sport kan bli resultatet

Något som ligger Anton Westman varmt om hjärtat är säkerhetsaspekterna. Han har ägnat mycket tankemöda åt att fundera kring vad det kommer att innebära för vingoverallflygningen att det finns en lutande vindtunnel. I och med att flygträningen blir mer lättillgänglig kommer kanske antalet vingoverallflygare att öka och därmed också basehoppningen.

”I och med att det går att träna på ett säkrare sätt utan att slå ihjäl sig tror jag att en del av fatala felberäkningar kommer att minska. Samtidigt, om det blir en boom och fler blir intresserade, ökar den totala mängden vingdräktsflygare

Golvet lutar lite, och det blåser mindre än i en vertikal vindtunnel.

och därmed kanske också olyckorna. Däremot blir det kanske säkrare för den enskilde.”

Något annat han funderar på är möjligheten att starta och landa med vingoverall utan flygplan eller fallskärm.

”Jag tror att det kan vara möjligt att starta och landa i en slalombacke. I så fall skulle vi uppfinna en ny sport. Det skulle vara roligt om jag blev den förste som gjorde det. Men det är inte säkert att det går att göra i verkligheten. Vi skulle, om det går, få en ny superkraft som vi inte kan hantera än, så jag ser solklara risker med det.”

• Choose from red, royal blue or charcoal color pattern

• Available in a C yoke for main parachutes 120ft² through 190ft²

• Jump it just two weeks after order confirmation

• Most options available including full articulation and the SkyHook RSL

In Sweden contact:
www.uffeshoppshop.se

Uffe's Hopp Shop

PIA Sustaining member of the PIA

Made with pride in Raeford, NC, USA
www.sunpath.com

STOCK RIGS

www.sunpath.com

Statistiken 2016

- hopprekord i flera klubbar

Lite drygt 550 fler hopp gjordes det i Sverige 2016, jämfört med 2015, och för flera av landets klubbar blev det hopprekord. Det var även en liten ökning bland A-D hoppen jämfört med året innan.

Text Penny Robertson-Pearce

Förra året hade Svenska Fallskämsförbundet genom sina 19 klubbar, 1549 medlemmar. Av dem var 306 kvinnor, det vill säga 20 procent.

Genom ökningen av nio medlemmar från 2015 så var det den högsta medlemsnoteringen sedan 2010. Förbundets mål att bli 2 000 medlemmar år 2020 reviderades på fjolårets förbunds-konferens till 1 700, vilket troligtvis är mer realistiskt.

Att öka med 150 medlemmar, vilket skulle vara en ökning med 10 procent, kräver en hel del strategiska åtgärder och framförallt klubbarnas möjlighet att öka sin hoppkapacitet.

Större flygplan nyckeln

Det är glädjande att tre mindre klubbar slog hopprekord 2016. Större flygplan verkar vara nyckelordet.

Fallskämsklubben Syd hade en toppnotering med 7 206 hopp vilket kan jämföras med klubbens flest antal hopp 2009, då de gjorde 6 320 hopp. En rejäl ökning för Syd som har hyrt in ett flygplan som varit mer anpassat för deras verksamhet.

Umeå Fallskämsklubb har erfarit en positiv ökning mycket tack vare byte till ett större flygplan för några år sedan som kan ta dem upp till full uthoppshöjd. De gjorde 2 586 hopp 2016 och ökade därmed sitt rekord från 2015 med 385 hopp.

Örebro Fallskämsklubb är den tredje klubben som slagit hopprekord, mycket beroende på en rejäl satsning i klubben att öka antalet elever och medlemmar. De har nu nått sin absoluta flygkapacitet och ser sig nu om efter ett större flygplan.

Elevhoppning

För första gången kan vi redovisa statistik för elevhoppningen där även utbildningsformen SFU (svensk fallskämsutbildning) är medräknad. Av 3 376 elevhopp under 2016 var 13 procent konventionella, 38 procent SFU och 49 procent AFF-utbildning (accelerated free fall).

Dessa siffror är baserade på vetenskap om vilken utbildningsform klubbarna använder. Från 2017 kommer vi att kunna få fram mer exakta siffror eftersom de olika formerna av elevhopp skall rapporteras i Skynt kvartalsvis.

Skador och incidenter

Klubbarna blir bättre och bättre på att rapportera skador. Tidigare har det varit en hel del underrapportering av främst incidenter (blå rapporter). 2016 ökade incidentrapporteringen vilket ger oss ett betydligt bättre underlag för att ta fram statistik för olika typ av skador och incidenter. Förbundet hoppas att klubbarna fortsätter trenden med att rapportera allt som kan vara av intresse för att göra vår sport säkrare.

Under 2016 gjordes 76 reservdrag och 42 hoppare skadades lindrigt eller mer allvarligt i Sverige i samband med hoppning.

Tio års hopp i klubbarna

Sammanlagda antal hopp, åren 2007-2016, alla kategorier (A-D + elevhopp + tandem)

Klubb	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
AFSK**	420	376	65	0	0	0	0	0	0	0
FGCC***	0	0	0	4	64	22	18	0	205	0
FHS	2 715	2 939	2 445	1 817	2 061	1 936	3 159	3 820	2 125	2 405
FKA	8 799	9 951	11 156	10 459	13 554	12 595	14 759	15 709	16 664	15 571
FKCG	12 392	5 164	11 043	10 875	13 611	13 524	12 778	10 341	11 872	11 359
FKD	2 815	3 375	4 186	4 739	5 037	3 500	3 539	3 684	3 403	3 298
GOF	1 000	124	236	291	261	476	684	608	635	1 511
HFSK	282	67	734	535	605	639	1 002	1 909	781	1 121
LFK	1 486	2 475	1 839	2 021	2 272	2 692	4 228	2 922	3 113	3 416
NYFK	2 855	4 251	2 858	1 815	1 394	n/a	1 648	1 118	1 204	1 638
SF	26 236	28 576	15 666	22 969	25 061	24 563	31 925	32 176	29 637	26 627
SFF org*	905	0	4 111	1 805	500	500	520	3 000	904	511
SFK	10 446	8 395	5 708	5 720	6 838	9 523	9 321	8 671	6 103	6 647
SUFK	2 072	1 146	522	380	1 463	1 684	1 335	1 478	2 152	1 481
SYD	3 515	3 777	6 320	3 703	4 229	4 449	5 441	4 375	5 927	7 206
SÖFK	1 515	3 198	3 458	2 377	0	567	1 948	1 333	226	1 733
UFK	1 406	1 249	1 374	1 192	1 119	1 187	2 079	2 120	2 201	2 586
VFK**	185	2 576	0	0	0	0	0	0	0	0
ÖFK	657	687	1 434	1 666	1 966	1 124	n/a	1 312	1 640	2 699
ÖFSK	1 006	2 161	975	792	1 236	697	1 210	861	1 047	598
Totalt	80 050	79 800	72 944	71 494	79 305	79 678	95 594	95 437	89 839	90 396

* Under "SFF org." har samlats bland annat Herculesboogiet, Skycamp och internationella hopp.

** Klubben hade ingen verksamhet de senaste åren. *** Klubben bildades 2009.

Reserver och skador

räknat i antal, åren 2009 - 2016

År	Reserv	Skador	År	Reserv	Skador
2009	62	34	2013	62	22
2010	90	41	2014	50	22
2011	85	44	2015	75	34
2012	79	32	2016	76	42

Typer av hopp

räknat i procent, åren 2011 - 2016

År	A-D	elev	tandem	År	A-D	elev	tandem
2011	76	4	20	2014	73	3	24
2012	76	4	20	2015	70	4	26
2013	74	4	21	2016	71	4	24

Föreningsförkortningarna

AFSK, Arvika Fallskämsklubb	SF, Stockholms Fallskämsklubb
FGCC, FK Gefle Crew Club	SFF, Svenska Fallskämsförbundet
FHS, Smålands Fallskämsklubb	SFK, Skånes Fallskämsklubb
FKA, Fallskämsklubben Aros	SUFK, Sundsvalls Fallskämsklubb
FKCG, FK Cirrus-Göteborg	SYD, Fallskämsklubben Syd
FKD, Fallskämsklubben Dala	SÖFK, Söderhamns FK
GOF, Gotlands Fallskämsklubb	UFK, Umeå Fallskämsklubb
HFSK, Halmstads FK	VFK, Västergötlands FK
LFK, Linköpings Fallskämsklubb	ÖFK, Örebro Fallskämsklubb
NYFK, Nyköpings Fallskämsklubb	ÖFSK, Östersunds FK

Reservdrag

räknat i antal, år 2016

Antal reservdrag och orsaker 2016

Snodd (varav 4 tappade styrhandtag)	37
Trassel	17
Tappade kutthandtag	4
Lågt drag, dubbla kalotter som följd	4
Packlåsning	4
Ej funnit pilotandtag	3
Vakum (piloten tar inte luft)	2
Baglock	2
Rippad kalott(hård öppning)	1
Linbrott	1
Intrassling i drouge	1
Totalt:	76

Skador

räknat i antal, år 2016

Antal skador och typ av skador 2016

Missbedömd landning	26
Frifallsskador	4
Utelandning (inkl. 2 trädlandningar)	4
Högfartslandning	2
Hård öppning	2
Låg sväng	1
Svimning	1
Draggning	1
Klämskada vid dörrhantering	1
Totalt:	42

Hoppning utomlands räknas inte in i statistiken men en svensk hoppare, Nina Forsberg, förolyckades tyvärr i juni i Klatovy, Tjeckien. ■

PARADISE IS WAITING FOR YOU

COME JUMP IN THE SUN
AT ONE OF OUR DROPZONES

SKYDIVE
SPAIN

Sevilla, Spain
Tel. +34 955 76 60 56
info@skydivespain.com
www.skydivespain.com

SKYDIVE
ALGARVE

Alvor, Portugal
Tel. +351 282 496 581
info@skydivealgarve.com
www.skydivealgarve.com

Skydive Spain and Skydive Algarve are part of the Swallow Group dropzones. skydiving.co.uk skydivespain.com skydivealgarve.com

Petter Alfsson-Thoor:

Där nyckeln ligger

Riksinstruktören
Petter Alfsson-Thoor

Kan du komma på varför du började hoppa, alltså direkt av vilken orsak? Var det en specifik anledning eller var det någon avlägsen idé om att det vore kul att ha provat?

Personligen var valet rätt uppenbart. Jag är uppvuxen med flyg. När jag fyllde 15 år fick jag välja mellan att få en moped eller en fallskärmskurs. Valet var enkelt. Just då tänkte jag inte långsiktigt, att moppe är roligt ett tag och hoppning kan vara livet ut.

Nu är det 25 år sedan jag blev fallskärms-hoppare, men jag kan fortfarande knyta an till känslan vid första hoppet och det som präglade mig som hoppare och således även som människa. Jag var ett barn när jag började hoppa, nu vill jag hoppas att jag är hyggligt vuxen både som hoppare och människa.

Livet kring flygfarkoster och hoppning är en djupt rotad del av min identitet, likaså tänket kring säkerhet och vad som påverkar den. Jag har haft lyxen att inte kunna välja bort den, även om jag varit en kreativ hoppare med mer eller mindre genomtänkta hopp i min karriär.

Minns du ditt första hopp? Jag minns det har tydligt som helst. Det var efter att ha gått grundkurs en och en halv dag, under ledning av de som sedan skulle bli mina mentorer i synen på skillnaden mellan hoppning och hoppning. Jag skulle vara hoppare nummer två, efter Leif – som för övrigt var den förutom mig som höll sig kvar längst från min kurs på fjorton personer.

När flygplanet lyfte och jag insåg att det lilla fönster att backa ur som fanns var borta, kom det en tår. Jag var fullkomligt livrädd, men al-

ternativet att inte hoppa fanns inte. Jag var livrädd för att dö, inte att misslyckas, en fruktansvärd känsla.

Väl i dörren gick allt per automatik. Fäärdiga, GÅ! (svart...) kalotten öppnar med tre varvs snodd. Det var början på ett fortfarande pågående äventyr.

Kan du svara på när du senast erbjöd dig att hoppa med någon som håller på att lära sig något nytt? Om du minns det, har du funderat på vilket avtryck det kan ha gjort för den hopparens vilja att fortsätta i vår sport?

Jag var en rädd hoppare ganska länge innan det släppte. Men jag blev kvar, man kan undra varför. Jag hade inte direkt funderat på det förrän häromdagen egentligen. Jag såg ett seminarie på PIA-symposiet i Chattanooga, seminariet där och då tyckte jag var lite underligt, men jag har ofta återkommit till känslan föreläsaren förmedlade.

Och det är nog där nyckeln ligger. Föreläsaren, Melanie Curtis, visade en sådan kärlek och entusiasm till sporten att jag med avund skulle

vilja ha den förmågan själv. Hon återkom till ett ord som kan betyda väldigt mycket.

Ordet i sig är egentligen rätt alldagligt, men om man funderar vad konsekvensen av det blir, så skulle vi som sport må bra av att reflektera över det.

”Inkludera.”

Jag är nyfiken! Vad betyder det för dig i vår sport och hur gör du för att leva upp till det, eller när kände du det senast?

Kan du svara på när du senast erbjöd dig att hoppa med någon som håller på att lära sig något nytt? Om du minns det, har du funderat på vilket avtryck det kan ha gjort för den hopparens vilja att fortsätta i vår sport?

Kan du senast minnas när du snackade skit om någon på klubben, utan att egentligen vidtalat personen om dina åsikter? Har du funderat på vad du ville uppnå med det snacket?

Min poäng är inte att pracka på någon form av social sensmoral. Utan att belysa att vi i vår sport är en produkt av människorna i den. Jag blev ovillkorligen förälskad i fallskärms hoppning. Varför kan jag bara spekulera i, men jag antar att det var för känslan av att få vara sig själv för en stund, utan att man fick skit för det.

Känslan av att bli sedd, inkluderad, uppskattad för sina gärningar och ynnesten att få lära sig något nytt varje gång man hoppar. Känslan av att vara lycklig...

Med blicken mot skyn,
Petter Alfsson-Thoor
SFF:s riksinstruktör

Dags att förnya licensen!

För att kunna hoppa fallskärm behöver du ha en giltig licens. Licensen måste förnyas för varje nytt kalenderår och det gäller alla medlemmar i Svenska Fallskärmsförbundet, nya som gamla.

Fyra steg ska klaras av innan kansliet skapar och skickar ut din licensbricka:

1. Betala årsavgiften. Medlemsavgiften i förbundet är 2200 kronor för 2017. Därutöver tillkommer klubbavgiften.
2. Logga in i administrationssystemet Skyenet. Kontrollera uppgifterna och ansök om den licens du uppfyller kriterierna för.
3. Din chefsinstruktör godkänner din ansökan.
4. Vår riksinstruktör godkänner din ansökan. När alla fyra steg är klara kan kansliet skapa licensbrickan och skicka den till dig med post. Noteras skall att du kan hoppa i alla svenska klubbar så fort riksinstruktören har

godkänt din ansökan i Skyenet, även utan en bricka i handen.

Den här processen kan ta ett par veckor. Betala och ansök därför i god tid innan du planerar att göra ditt första hopp för säsongen.

Läs mer i om hur du förnyar din licens på www.sff.se under ”medlemsärenden” / ”hantera licensen”. ■

INCIDENT RAPPORTER

Istället för att jag skall ge min analys ger jag dig chansen och ett verktyg att analysera följande händelse. Analysmetoden är att tänka i en så kallad olycksmodell och tillämpa verktyget 5-frågor (5 whys).

av Petter Alfsson-Thoor

Tillbudsrapport:

Tid i sport: 8 år.

Antal hopp: 400 plus.

Väder: Molnigt.

Markvind: Ingen uppgift.

Relevant utrustning: Integrahjälm och analog höjdmätare med tydlig urtavla.

Avskrift från rapport:

Planerat hopp FS3 med två nybörjare. Vid final har det drivit in moln. Begär ny final. Vid ny final kan fältet lokaliseras men krysset ses ej. Tar beslut om hopp. Efter exit kommer vi snabbt in i moln. Så täta moln att nybörjarna blir osäkra och håller kvar första poängen. Släpper greppen men ligger kvar med ögonkontakt. Isbildning på visir tvingar mig att lägga höjdmätaren mot visiret för att se höjden under 2000 meter i frifall. Bryt och drag enligt plan, dock i moln.

Egen analys: Ny final och lång stigtid betydde att det hann dra in tjocka moln. Felaktigt beslut att hoppa när krysset inte ses, speciellt i sällskap med två nybörjare.

Cl:s kommentar:

Suget efter ett hopp tog överhanden.

Rl:s kommentar:

Det här kan ses som en ganska anspråkslös rapport. Men det finns mycket att lära av det här. Kanske känner du som läser igen dig från ett eget hopp någon gång. Vad är det värsta som hade kunnat hända som en konsekvens av detta händelseförlopp?

Istället för att jag ger min analys ger jag dig chansen och ett verktyg att analysera den här händelsen. Analysmetoden är att tänka i olycksmodell och tillämpa verktyget 5-frågor (5 whys).

Använd den här rapporten eller ta fram en egen händelse.

Syftet med att göra en analys av det inträffade är att dra lärdomar. De lärdomarna kan vara av vikt för att göra hoppningen säkrare eller bättre för dig själv och kanske andra. Tänk på att lärdomar inte gör din hoppning säkrare förrän du tillämpar dem i praktiken. Det vill säga att du har implementerat dem i din hoppning. För att andra hoppare skall lära sig av din lärdom måste det du har implementerat till fler än dig själv. Och det är först när de (de = organisationen som består av alla hoppare) implementerat kunskapen och ändrat beteende som vi "lärt oss läxan".

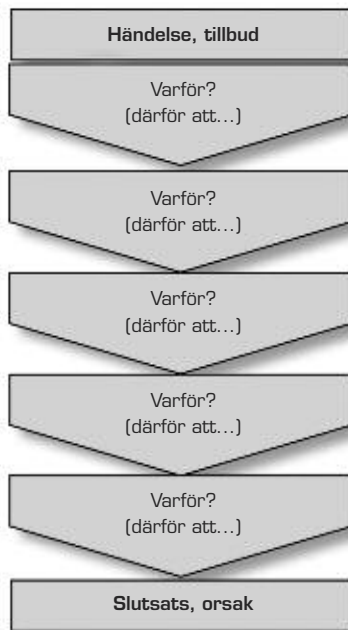
För att lära sig av enskilda händelser, eller dra slutsatser av flera händelser, kan man använda sig av två metoder.

1:a loopens lärande: Det vill säga, den enskilda händelsen som man drar slutsatser av. Det kan vara en allvarlig olycka, eller så kan de vara en mindre incident. I den 1:a loopens lärande ser man alltså på en enskild incident.

2:a loopens lärande: Det vill säga, flera händelser som analyseras för att få fram ett mönster och ett beteende. Det kan vara flera olika händelser. Det är en samlad rapport från alla gemensamma lärdomar och rekommendationer. Det förenklas dock av att man har de enskilda 1:a loopens analyser att utgå ifrån.

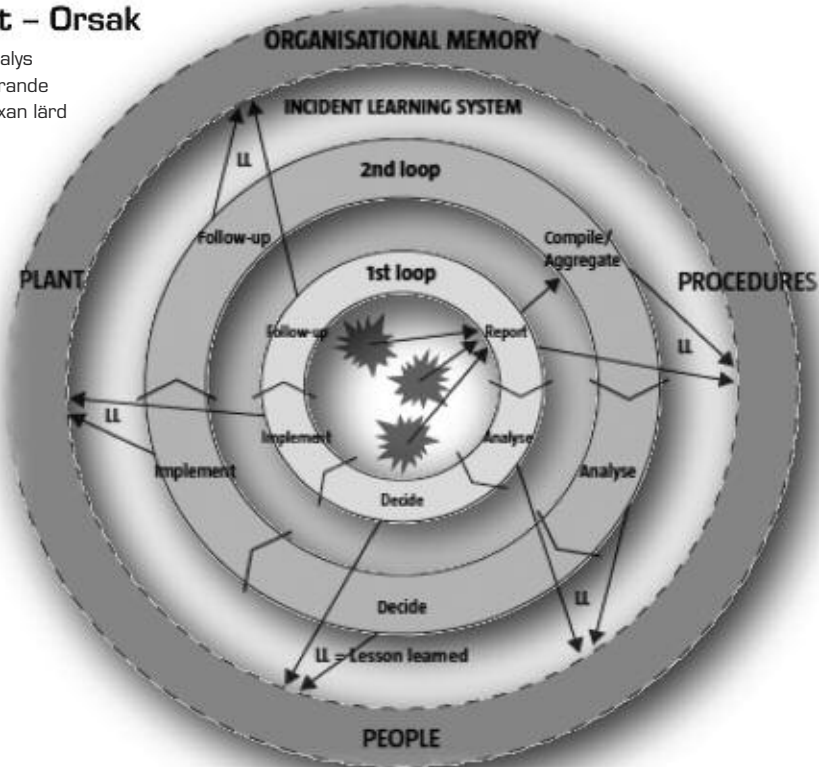
Principerna för de båda är desamma. Det jag vill att du gör nu är en 1:a loopens analys. Gör det gärna med en hoppkompis.

Fem varför

Rot – Orsak

- Analys
- Lärande
- Läxan lärd

Olycksmodellen, analys:

1. Rekonstruera händelseförloppet. Det vill säga, gå igenom det som hänt i rapporten så du kan sätta dig in i situationen.

2. Ta fram vilka orsaker som bidragit, genom att ställa fem följdfrågor, fem varför (5 whys). Genom att ställa följdfrågorna nedan kommer du till slut finna vad grundorsaken till det inträffade var. Det blir som ett flöde.

Exempel från rapporten ovan.

Vad hände?: 3 hoppare befann sig i tjocka moln, två oerfarna, och en erfaren med isat visir i 2000 meters frifall, bryt och drag i moln.

Frågan "varför då?" leder till ett svar. Ställ frågan "varför då?" på ditt svar. När du ställt frågan fem gånger har du förmodligen närat mot rotorsaken.

3. Ställ frågorna (för att dra lärdomar av rapporten kräver det att du ställer följande frågor):

- Vad kunde ha hänt som värst?
- Vad förhindrade det värsta från att hända?
- Hur ofta kan det hända?

4. Slutsats: Dra dina slutsatser från händelsen.

5. Rekommendationer: Beskriv vilka rekommendationer ni vill ge. Det vill säga, på vilket sätt skall man bete sig för att händelsen inte skall upprepas?

6. Beskriv hur erfarenheterna skall föras över till organisationens minne – på vilka sätt kan andra hoppare lära sig av det du kommit fram till?

Lycka till!

VÄRLDSREKORD

på övertid

Tanken var att Jenny Norin, Marie Sjödin och Nina Forsberg skulle ha åkt på världsrekordförsöket i Eloy tillsammans. På grund av den tragiska händelsen i Tjeckien i somras där Nina förolyckades blev det inte som planerat.

Text Anna Oscarson

Foto Norman Kent

Det tidigare världsrekordet i head-down med enbart kvinnor sattes för tre år sedan av 63 hoppare. Då var Marie Sjödin med. I slutet av november var det dags igen, nu med 65 kvinnor. Försöken anordnas med tre års intervall och organisatörer var Amy Chmelecki, Sara Curtis, Domi Kiger, Anna Moxnes och Melissa Nelson Lowe.

”När jag var på plats några dagar i förväg och gjorde uppvärmningshopp med några av de andra tjejerna tänkte jag: Det här kommer aldrig att gå vägen”, säger Marie Sjödin.

Många av dem var relativt oerfarna och det visade sig att det skulle bli en tuff resa. En Skyvan och tre Twin-Ottrar användes för att ta rekorddeltagarna till 6 000 meters höjd. Första hoppet svimmade en tjej av på väg upp. Det planet gick ner

igen men de andra tre genomförde hoppet med vetskapen om att det inte skulle bli något rekord.

Olycklig exit

Arizona brukar vara vädersäkert men under de dagar rekordförsöket ägde rum stördes de av en del låga moln. Vid ett hopp bröt en av hopparna foten i exit:

”Alla vill ut snabbt. Är du sista dykare får du ett väldigt långt dyk när du ska hinna ikapp en head-downformation”, säger Jenny Norin.

Det blev en del förändringar i gänget vartefter hopp efter hopp inte satt. Någon gjorde ett misstag som innebar att hela basen började rotera och sedan sprack. Hoppare från bänken fick komma in och andra kliva åt sidan. Jenny och Marie gjorde

stabila prestationer och riskerade inte att bli av med sina platser: ”Den mentala biten var det svåraste. Det gällde att tro på sig själv och jag lärde mig mycket om mig själv när vi fick kämpa så hårt. Samtidigt var det väldigt frustrerande när det inte satt”, säger Jenny.

Peppande coacher

Att våga flyga aggressivt och samtidigt avslappnat är en svår konst som måste bemästras när rekord ska sättas i head-down.

”Tjejer månar ofta lite extra om säkerheten och då kan det ta tid att lära sig våga flyga aggressivt”, säger Marie.

Organisatörerna var bra på att hålla uppe en bra stämning i gruppen. Trots långa dagar med

Här sätter 65 kvinnor nytt världsrekord i head-down-formation.

hoppning där de fortsatte planerandet långt in på natten lyckades de hålla modet uppe. De förmedlade peppande ord samtidigt som de drev på för att alla skulle pressa sig lite extra.

Men när 15 hopp hade gjorts och rekordförsökets sista dag nått sitt slut hade man ännu inget rekord. Jenny började förlika sig med tanken att det inte skulle bli något rekord.

Biljetter ombokades

De kom överens om att göra ytterligare ett försök första liften nästa dag.

Hemresebiljetter fick bokas om och hoppet satt.

”Det var jättekul när det satt. Jag uppskattade att vi fick kämpa för det, det blir lite bättre då”, säger Jenny.

”När rekordet satt blev det väldigt känslomt. Nina skulle ha varit där och hon var med oss i våra tankar. Det skulle ha varit våran grej”, säger Marie.

Jenny hoppade med Ninas handskar. Det blev lite firande innan det var dags att åka hem. ■

Även svenska Hermine Baker som är bosatt i USA deltog i rekordet.

Jenny Norin och Marie Sjödin.

Säteri Factory

Baskursen

Avslutning i bollhallen, deltagare och instruktörer.

- en bra grund att stå på

Fem år senare med betydligt fler hopp i bagaget sitter jag åter i Olympiasalen bland baskursdeltagarna. Stämningen bland årets 130 deltagare är förväntansfull i väntan på att Petter ska kicka igång. Knske kommer jag – som är här en andra gång – att få ut minst lika mycket nu. Kanske till och med mer...

Text Penny Robertson-Pearce

Foto Jimmy Sandberg

Vad förväntar man sig av baskursen när man tar steget in i sin första säsong som licensierad hoppare? Svaren är många. Förutom mer kunskap, insikt och tillfälle för reflektioner och ställningstagande så är baskursen ett fantastiskt tillfälle att lära känna hoppare från hela Sverige. En möjlighet att utöka sin fallskärmsfamilj och få chans att dela erfarenheter och glädje. Och allvar.

Är fallskärmshoppning farligt?

Första passet på lördagen, efter en bastant frukost i matsalen, är en presentation av Petter som visar siffror och statistik på hur farlig vår sport egentligen är. Det dör människor i vår sport.

En statistisk siffra som säger att vi har haft 16 dödsfall på snart 25 år och drygt 2,4 miljoner hopp låter inte så mycket. Men när Petter presenterar varje hoppare för sig, med namn, erfarenhet och vad som hände, så blir det mer påtagligt. Det skulle kunna vara våra hoppkompisar. Och för många av kursledarna som hop-

pat i många år, så är det just det. Då får statistiken en helt annan mening.

I grupprummen fortsatte diskussionerna efter fikaten, om risker och faror med fallskärmshoppning. Det delas erfarenheter, små och stora där även de som hoppat lite hunnit erfa en hel del nära ögat-incidenter.

När kursledarna med betydligt längre erfarenheter drar några av sina värsta exempel så reser sig nästan håren på armarna. Jag tänker att jag är glad att de står här framför mig idag, det kunde lika gärna varit så att jag aldrig fått chansen att lära känna dem.

Ansvar och regler

Vems ansvar är det egentligen när en hel lift eller jag själv väljer att hoppa av trots att det är heltäckande moln eller andra tvivelaktiga förhållanden? Är det hoppladarens ansvar? Eller liftchefens? AFF-instruktörens kanske?

Efter en längre diskussion enas vi om att varje hoppare måste ta ett eget ansvar

för sina val och handlingar. Om vi sedan också väljer att ta ansvar för våra hoppkompisar och avråda dem från att göra dåliga val så är det föredömligt. Vi är ett kollektiv. Vi ser efter varandra och värnar om allas vår säkerhet. Vi delar våra erfarenheter, bra som dåliga, för att skapa en bättre säkerhetskultur i klubbarna.

Svensk hoppning regleras av våra Svenska Bestämmelser för Fallskärms-hoppning (SBF) som har förändrats en del genom åren. Uttrycket ”SBF:s regler är skrivna i blod” är på många sätt sant. Allvarliga olyckor, ibland med dödlig utgång, har gjort att regler skrivits om, skärpts eller tillkommit.

Våra regler är inte bara för att, det finns alltid en tanke bakom.

Stress, attityder och additionseffekt

Lördag eftermiddag fortsätter med kanske ett av de viktigaste passen på hela baskursen. Ola Jameson – psykolog, fallskärmshoppare sedan 25 år och med ett förflutet som riksinstruktör mellan 2000 och 2006 – håller ett pass om stress som fångar allas uppmärksamhet.

Vad är stress? Och hur påverkar stress människokroppen?

Fysiska eller psykologiska stressorer kan exempelvis vara allt från rädsor för farliga djur, höga höjder till egna och andras högt ställda förväntningar. Det framkallar stresshormon i kroppen. Man

får högre puls, andningsfrekvensen ökar, man svettas, blir torr i munnen och musklerna spänns. Kroppen gör sig redo för att fly, slåss eller spela död.

I det läget är det reptilhjärnan som tar över och kvar finns inte mycket kapacitet för analytiskt och logiskt tänkande.

Då klarar inte arbetsminnet av mer än max två till tre saker att hålla reda på. Det är därför vi tränar reservdragsprocedur på det sätt som vi gör, med mycket repetition och militärdrillande. Det krävs för att det ska fastna i lillhjärnan och bli till automatik i en stressad situation.

Ola avslutar passet med att ge tre råd:

1. Var förberedd inför hoppning. Det är viktigt att vila, äta, sova och träna
2. Öka dina resurser genom att skaffa kunskap om allt från materiel till väder och vind.
3. Sänk kraven! För högt ställda krav skapar stress.

Namn: Emma Löfstedt.

Ålder: 31 år.

Klubb: Östersunds Fallskärmklubb.

Antal hopp: Ett hopp efter utbildningen, konventionell i ÖFSK som jag påbörjade 2014 och avslutade 2016 på grund av en skada under 2015.

1. Psykologipasset med Ola Jameson var riktigt bra. Det var en hel del bitar som föll på plats och förklarar för mig varför jag reagerat på olika sätt i olika situationer.
2. Stressföreläsningen fick mig att förstå varför det kanske tar tid för mig att känna mig redo för nya utmaningar. Det är viktigt att utvecklas i den takt som passar en själv och inte låta sig påverkas av andras förväntningar.
3. Under mitt första år som elev så var det en ganska erfaren hoppare som gjorde en medvindsländning och skadade sig ganska allvarligt. Jag var en av dem som var på plats och hjälpte till innan ambulansen kom.
4. Jag vill bli duktig på att precisionslanda. I klubben skall vi göra en satsning på Fallsvenskan i år och jag hoppas hitta någon kompatibel hoppkompis att hoppa och tävla med.

Den omtalade baskursfilmen

Vi avslutar dagen med att dra oss tillbaka till våra tio grupper för att ta del av de omtalade filmer som varje år visas på baskursen. Filmsnuttar på hoppare som skadat sig i olika sammanhang genom åren.

Stämningen är inte på topp men vi tar alla del av det vi ser och det kursledarna förklarar var den troliga anledningen till de olyckor vi bevittnar, somliga med fatal utgång. Syftet med filmvisningen är att vi ska försöka ta lärdom och förhoppningsvis undvika liknande situationer. Jag måste erkänna att när passet var slut kände jag inte något sug efter hoppning alls.

Middag och trevligheter

Desto trevligare och bättre stämning blev det efter middagen när vi samlades i Mästarvillan för att umgås och ha det trevligt. Det blev ett bra avslut på en mycket givande första dag.

Morgonen därpå efter frukost var det dags för materielkunskap. Detta fascinerande ämne som man aldrig verkar bli fullärd i. Att se hela utvecklingsförloppet av både huvudskärm och reservfallskärm är alltid lika intressant och en längre diskussion om räddningsutlösarens skjuthöjd fick många att fundera över om man kanske skulle ställa upp höjden en femtio meter eller så. Bevisligen kan 50 meter rädda liv eftersom det faktiskt hänt ett flertal gånger att hoppare förölyckats på grund av att inte reservfallskärmen hunnit bli helt bärande före islag.

Vad är en liten fallskärm?

Resten av söndagen ägnades åt den viktiga diskussionen om vad som är en liten fallskärm. Hur vingstorlek och vingbelastning påverkar flygegenskaper och hur mycket erfarenhet, enligt Jesperkurvan och tillverkarnas rekommendationer,

forts. på sidan 25 ➤

4yra 4rågor

I mötet med nya hoppare från Sveriges alla hörn ställde vi fyra frågor till några av deltagarna på baskursen:

1. Vilket pass tycker du var bäst på baskursen?
2. Din viktigaste reflektion under kursen?
3. Har du någon egen nära ögat-incident?
4. Dina mål med hoppningen 2017?

Namn: Martina Morales

Ålder: 22 år.

Klubb: Örebro fallskärmklubb

Antal hopp: 90 hopp efter utbildningen. Gick kurs i Fallskärmklubben Aros 2016.

1. Egentligen tycker jag att det sista passet på kursen var bäst. Det var då vi "knöt ihop säcken" i gruppen med våra kursledare. Vi berörde många olika ämnen vi haft under helgen och det blev en riktigt bra avslutning på en givande helg.
2. När Petter inledde helgen första kvällen så sa han: "Vi förväntar oss att ni ska vara mer medvetna hoppare efter kursen så ni kan genomföra säkrare hopp." Min viktigaste reflektion efter kursen är att fortsätta hålla ett högt säkerhetstänk.
3. Under ett hopp på Aros var jag med om en ganska obehaglig upplevelse. När jag gick in på landningsväret och var på medvinden så hade jag en elev en bit framför och under mig. Eftersom min skärm flög snabbare och hade mer sjunk så kände jag hur jag kom närmare och närmare. Jag tänkte att jag skulle bromsa skärmen, men råkade bromsa den lite för mycket så jag nästan stallade den. Den återhämtade sig snabbt och jag justerade sedan min bas för att kunna landa på säkert avstånd från eleven. Det gick bra, men det var lite obehagligt.
4. Framförallt vill jag bli bättre på att friflyga och jag har anmält mig till ett läger i Gryttjöm i sommar. Jag tycker också att det är väldigt kul och lärorikt att flyga min skärm och kommer nog göra en del låglifter och bara koncentrera mig på det. B-certet hägrar ju såklart också, det är cirka 10 hopp kvar.

Namn: Anna Kaminski.

Ålder: 29 år.

Klubb: Fallskärmklubben Cirrus Göteborg.

Antal hopp: 25 hopp efter utbildningen. Gick kurs i FKCG 2016.

1. Jag tycker att BAS-kursfilmen var nyttig att ta del av. Genom att diskutera och reflektera över de olika händelserna inom gruppen kom vi fram till hur man skulle kunna försöka undvika liknande situationer som lett till olyckor tidigare.
2. Efter passet om stress fick jag en mycket klarare uppfattning om hur viktigt det verkligen är att repetera för att det ska fastna i lillhjärnan. Öva, öva och åter öva! Det tar jag med mig hem!
3. När jag gjorde mitt femte hopp efter utbildningen var jag nära en kalottkollision med en elev som gjorde sitt första hopp. Jag flög en ny skärm och kände lite oro över själva landningen vilket kanske tog en del fokus från omgivningen. Jag svängde in på final och eleven som legat på rak final från högre höjd kom plötsligt väldigt nära mig. Som tur var gick det bra, men sedan dess försöker jag alltid se mig om mer när jag går in för landning.
4. Att hoppa så mycket jag kan utan att bortprioritera min sambo alltför mycket. Jag har köpt en ny fallskärm så jag ser fram emot att hoppa med den. Jag vill utvecklas i min maghoppning så jag kan hoppa med andra.

Rekord och nyhet

SM in

*Lisa Henriksson i Fallout,
segrarna i FS4, klass A.*

er i andra ndoor

Text **Anna Oscarson**
Foton **Mikael Kihlman**

Inomhus-SM blev spännande på flera nivåer och bjöd på skrällar av olika slag. Svenskt snittrekord sattes i FS4. Och Leonel Skoglund som gjort fyra hopp efter utbildningen tampades i en oerhört jämn kamp med sitt lag Cirkus Cirrus om silverplatsen i FS4 A.

Det var andra gången som SM i vindtunnel arrangerades. Ett 20-tal lag hade anmält sig till tävlingen och gjorde upp om medaljerna.

På friflygarsidan var det glest den här gången. Endast ett lag, Project AW, ställde upp. De fick bedömning i intermediatteklassen men någon tävling eller medalj blev det alltså inte. Däremot var det första gången på väldigt många år som en SM-tävling hade tävlande i freestyle. Jenny Norin och Hercules Östberg har skakat liv i den insomnade grenen och tävlade i solo-varianten.

En annan välkommen nyhet var att det för första gången på mycket länge fanns en egen damklass i FS4.

”Jag kommer inte ihåg att vi har haft det tidigare under min tid som domare. Det är väldigt roligt”, säger Zeljko Tanaskovic, chefsdomare.

Echochamber slog rekord

Team Echochamber som består av Martin Bäcklin, Ulf Liljenbäck, Johan ”Smögen” Edvall och Rikard Rodensjö var som väntat ohotade segrare i AAA.

”Vi hade bara oss själva att fajtas mot men vi ville göra resultat. När vi fick lottningen såg vi att den var åt det snabbare hållet”, säger Ulf Liljenbäck.

Hoppen visade sig innehålla en del knöliga inslag men laget lyckades göra det snabbaste snittresultatet någonsin i Sverige med 25,1 poäng.

IPC beslutade i januari att införa snittrekord. Tidigare har rekord bara kunnat sättas på en enskild runda. Echochambers resultat står sig ändå mot tidigare inofficiella snittrekord vilket Volo hade tidigare. De satte 24,8 poäng i snitt under världscupen i Polen i höstas.

Rutinerade Ulf Liljenbäck har lyckats skrapa ihop många medaljer i fallskärmshoppning genom åren men det här var faktiskt hans första SM-guld. För Martin Bäcklin var det inte första guldmedaljen men förra gången han fick stå högst upp på prispallen i FS4 var för 18 år sedan.

Nyförlost knep guld

I FS4 AA blev det en mycket jämn kamp som Penguins of the sky till slut tog hem. En av lagets medlemmar, Henna Canevin, föd- ➤

VFS-laget Vikings.

William Herrlin och Annika Burström
i friflyglaget Project AVV.

Vinnare i freestyleklassen, Hercules Östberg.

Vertikal formationshoppning, VFS: silvermedaljörerna Vikings till vänster och guldlaget Kwansta Kwattro högst upp på pallen.

Fallout, vinnare i FS4, klass A. Från vänster: Linda Lindkvist, Martin Hovmöller, Lisa Henriksson och Dessie Edén.

de en son i december. Det var därför osäkert om laget skulle vara med.

"Hennas vilja att tävla var dock väldigt stor och hon blev snabbt redo för tunneln. Efter träningsuppehållet som Hennas graviditet medfört hann vi bara träna två timmar i tunneln inför tävlingen. Vi hade därför inga förväntningar på att prestera särskilt bra utan åkte dit för att ha roligt", säger Peter Björkman.

Avsaknaden av förväntningar i kombination med att de höll humöret på topp genom tävlingen gjorde att de kunde behålla lugnet inne i tunneln och flyga relativt lugnt och fint utan större misstag.

"Det var riktigt roligt med så många lag i de olika klasserna och med Penny och Lena i organisationen fungerade allt som vanligt väldigt smidigt", fortsätter Peter Björkman.

Silvermedaljörerna KRAM som har lagmedlemmar med VM-meriter var inte helt nöjda med insatsen. Ken Hansen hade helst sett att laget gjorde 18 poäng i snitt.

"Jag hade satt upp tre mål – att vinna, få 18 poäng i snitt eller minst 15 och ha skoj", säger Ken Hansen. "Vi lyckades med ett av de tre och det räckte."

Laget tränar tillsammans i tunneln om lördagsmorgnarna. Första hoppet i tävlingen var de inte nöjda med. Sedan dröjde det länge innan poängen för de efterföljande hoppen kom. Något som upplevdes som ett stort minus i en för övrigt mycket välorganiserad tävling.

"Det är lika spännande att vara med här som på VM. Speciellt om man får veta poängen", säger Ken Hansen.

Tävlingens första dag, fredag, var det problem med bedömningen. "Vi var på plats en dag i förväg för att få allt att fungera och det gjorde det men när det väl

var dags fungerade det inte ändå. Vi fick hålla på fram till klockan halv ett på natten för att döma färdigt", säger Zeljko Tanaskovic.

Under lördagen flöt bedömningen på snabbare och inför de två sista rundorna var det väldigt jämnt mellan KRAM, Penguins of the sky och Cumulu Synchro. Penguins of the sky bevisade att Pingviner trots allt kan flyga och stod för avslutningsfestens mest välklädda stil.

Stoppklocka fick användas

I FS4 A tävlade fyra lag. Laget Fallout var ohotad segrare. Kampen om andraplatsen visade sig bli oerhört spännande. Den stod mellan Cirkus Cirrus och Blyknekarna. Där krävdes det en extra runda men även där fick lagen samma poäng.

"Under min karriär som domare var det här andra gången jag har använt stoppklocka", säger Zeljko.

Det betyder att det av lagen som tar sin sista poäng först vinner uppgörelsen.

I laget Cirkus Cirrus var två av medlemmarna elever 2016 och en elev 2015. Leonel Bylund har bara gjort fyra hopp efter utbildningen och funderade på om han skulle sluta med hoppningen när han fick frågan om att vara med på SM. De hade cirka tre-fyra timmars tunnelträning som lag ihop och verkar kunna prestera när det gäller.

"Vi har aldrig flugit så bra som vi har gjort nu på tävlingen tidigare", säger Viktor Skoglund.

Team X satsar hårt

Team X och Meija gjorde upp om segern i den nya damklassen där de förstnämnda tog hem vinsten. Zeljko var imponerad av båda lagen.

Jenny Närin i grenen freestyle solo.

Team X har hittills enbart tävlat i tunnel och där ingår Bodil Almberg, Katarina Sonnevi, Johanna Forslund och Lena Erlandsson (tidigare medlem i det framgångsrika damlaget 4Pleasure).

Laget har gjort upp en treårsplan där de nu hunnit halvvägs. De tunnlar två gånger i veckan 45 eller 30 minuter per gång och brukar ha genomgång med coachen efteråt via Skype.

”Vi har börjat få bra fart i våra hopp nu. Vi hade satt upp 19 poäng i snitt som mål och det har vi klarat. Nästa målsättning kommer att bli modigare”, säger Bodil.

Laget fick några onödiga bustar under tävlingen: ”Det kommer av att vi är så taggade”, fortsätter Bodil.

Hittills har de slagit rekord varje tävling de har ställt upp i. Förra året var det tunnel-SM, nordiska mästerskapen i Voss och världscupen i Polen. I år funderar de på att antingen åka på nordiska mästerskapen som går i Finland eller World Challenge i Bedford. VM vill de gärna åka på också. Där har de klarat den inofficiella poänggränsen.

Så småningom kommer Team X också att tävla utomhus. Troligtvis blir det säsongen 2018.

VFS på hög nivå

I VFS var det fyra lag anmälda från början men ett hoppade av. Tyvärr skadade sig Cornelia Franzén under näst sista rundan och Unicorns United fick avbryta tävlandet. Efter kontroll på sjukhuset visade det sig lyckligtvis inte vara av det allvarligare slaget.

Kwansta Kwattro tog hem guldmedaljen. På grund av att Jesper Forsman var i Sydafrika hade de tagit in Martin Olsson som reserv. Övriga i laget är Henrik Johansson, Tim Cifuentes Vargas och Adrian Cederholm. Tillsammans med Martin hade laget tränat en timme.

”Det gick bättre än vi räknat med. Vi flög disciplinerat. Eftersom vi hoppat mycket fallskärm kan vi rädda mer än rena tunnelflygare”, säger Henrik Johansson.

Laget har hoppat ihop i två-tre år tillsammans och tävlade för första gången förra året. Tanken är att ställa upp i SM i sommar och kanske EM. VM i Australien 2018 är det halvlånga målet.

”Vi fick precis frågan om vi vill ställa upp på indoor-VM i Kanada i oktober men vi har inte hunnit fundera på det”, säger Adrian.

Silvermedaljörerna Vikings har två lagmedlemmar, Rikard Rodensjö och Johan ”Smögen” Edvall, som tävlar i två grenar. De tävlar i FS4 AAA med Echochamber också. ”Det här var första vind-tunneltävlingen för oss i VFS. Från början var det lite fjärilar i magen men när vi hade lugnat ner oss flög vi som när vi tränar”, säger Smögen.

I lagbygget har de varit noga med att välja personer som funkar bra ihop. Förutom Rikard och Smögen består laget av Henrik Runbjörk och Jonas Sjöberg. Det har varit en ganska lång startsträcka men nu har de satt upp långsiktiga mål.

”Vi har fixat lagkallingar och hela kitet. I förrgår fick vi våra nya overaller. Nu ska vi tunnla så mycket vi kan.”

forts. på sidan 25 ➤

SM INDOOR

Invigning och lottring.

Penguins of the Sky, vinnare i FS4, klass AA. Från vänster: Peter Björkman, Michel Salomonsson, Henna Canevin och Jonas Kristiansen.

Lena Erlandsson, Bodil Almberg, Katarina Sonnevi och Johanna Forslund i Team X vann damklassen i FS4.

Martin Bäcklin, Ulf Lijebäck, Rikard Rodensjö och Johan "Smögen" Edvall i Echochamber vann FS4, klass AAA.

TIPS & TRICK

om linorna

Text **Håkan Andersson**
Foto **Helena Sjölander, Håkan Andersson**

Att undvika tvinnade styrlinor

Orsakerna till att styrlinorna tvinnar sig kan vara flera. Den mest uppenbara, och förmodligen den som är enklast att åtgärda, är att man inte fäster styrhandtagen på bärremmarna direkt man har kollapsat skärmen efter landning. Då hänger och slänger de hela vägen in till packmattan, och i det läget är det nästan konstigt om de inte skulle passa på att sno sig några varv.

Vän av ordningen skulle nog tycka att under dagens lopp skulle antalet varv med- och motsols jämnas ut sig, men så brukar det sällan bli. Kalla det lagen om alltings jävlighet och skyll på Murphy, eller välj någon annan teori.

Fäst styrhandtagen direkt

Empiriska studier visar att man slipper ganska mycket av problemet om man fäster styrhandtagen direkt. Förutom att man förstås slipper trassla loss dem från övriga linor när det är dags att bromsa skärmen.

Själv är jag den smått pedantiske typen som alltid fäster handtagen direkt, men lika fullt tvinnar sig den ena styrlinan! Inte nog med det, jag kan räkna antalet hopp jag gjort under dagen genom att se hur många varv höger styrlina är snodd! Det förutsätter förstås att linorna inte var tvinnade när hoppdagen började, men det har jag sett till när jag gjorde sis-

ta packningen dagen innan att de inte är. Pedantisk var ordet.

Jag tycker förresten om att vara extra noggrann under hela packningen den sista jag gör på dagen bara för att det är så surt att börja nästa hoppdag med ett reserdrag.

Ett varvs snurr per hopp

Jag kom efter lite funderande på att jag systematiskt orsakade ett varv snodd på höger styrlina varje gång jag kollapsade skärmen. När jag har flärat ut släpper jag vänster styrhandtag, men med höger trycker jag till fullt ut och styr ner skär-

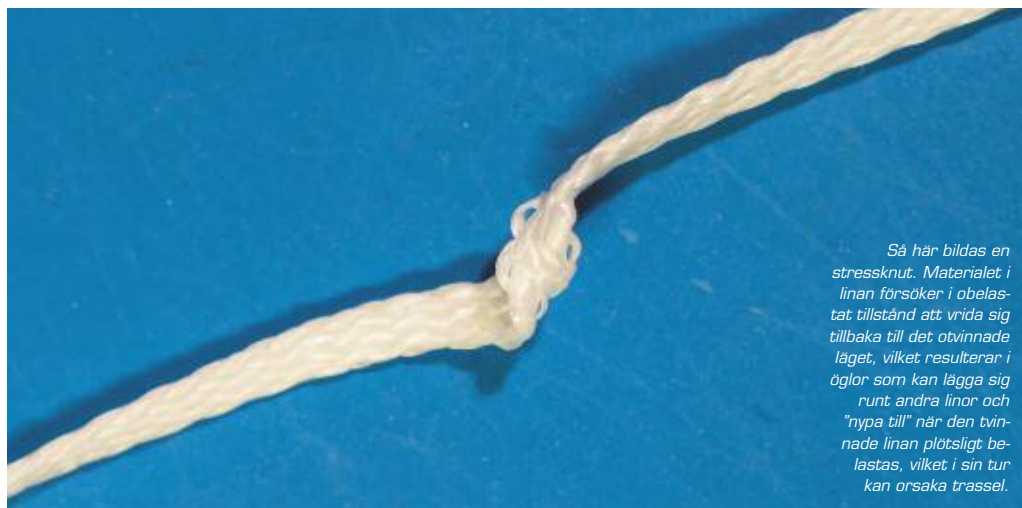

men mot marken för att få ut så mycket luft som möjligt.

När jag sen vänder mig om, alltid åt samma håll, vrider jag ofrivilligt styrlinan ett varv och fäster styrhandtaget. Nu när jag är medveten om det kan jag förstås snurra upp detta enda varv i samma veva som jag fäster handtaget.

Min högst personliga teori är att de allra flesta systematiska orsakarna ett (eller kanske två) varvs snodd på liknande sätt vid landningen. Vi har nämligen ett väl invariant beteende och gör på precis samma sätt varje gång vi landar och kollapsar skärmen. Har du inte problem med snodda styrlinor, var glad, men fortsätt att läsa för vi ska strax prata om bärlinor-na också.

Har du problem (att erkänna problemet är första steget mot att göra något åt det, eller vad är det man brukar säga...) kan du ju prova att byta hand så att du kollapsar skärmen med den hand du vanligtvis inte använder. Det gäller bara att komma ihåg att göra det också; vi är som sagt vanemänniskor. Jag vågar sätta en

Så här bildas en stressknut. Materialet i linan försöker i obelastat tillstånd att vrida sig tillbaka till det otvinnade läget, vilket resulterar i öglor som kan lägga sig runt andra linor och "nypa till" när den tvinnade linan plötsligt belastas, vilket i sin tur kan orsaka trassel.

peng på att problemet då flyttar till den "andra" styrlinan.

Kan leda till trassel

Vid det här laget har du räknat ut att tvinnade styrlinor inte är bra, annars hade jag inte tjatat så mycket om det. Vad är då problemet? Jo, när styrlinorna

är tvinnade tillräckligt många varv blir det lätt så kallade "tension knots". Jag har aldrig hört något bra svenskt uttryck för fenomenet men belastnings- eller stressknutar skulle kunna vara ett passande namn.

Det är helt enkelt så att när en styrlina är tvinnad tillräckligt många varv får den

forts. på sidan 24 ➤

Slitaget på bärlinorna sker gradvis så det kan vara lite knepigt att veta när det är dags för linbyte. Skulle en lina gå av har man definitivt väntat för länge, och det blir reservdrag som följd. Sensormoral: byt i god tid!

Det finns dock ytterligare en anledning till att man ska byta linor i god tid. Under linornas hela livslängd ändras dess egenskaper gradvis; framför allt blir de kortare.

Kortare genom slitage

Spontant skulle man kanske tycka att linorna skulle bli längre efterhand som de blir utsatta för fler och fler öppningsförlopp med tillhörande belastning. Så är dock inte fallet. Linorna blir istället kortare ju mer de slits. Materialet i linorna, som grovt förenklat är olika varianter av avancerad plast, drar ihop sig och krymper. Framför allt sker det med styrlinorna och linorna ytterst på ändcellerna.

Dessa utsätts för mer friktion, som genererar värme, när slidern åker nerför linorna under öppningsförloppet.

För en "mellanstor" kalott, säg 170 kvadratfot, kan de yttersta linorna ha krympt med nästan 10 centimeter medan linorna i mittcellen nästan inte har ändrat sin längd alls.

De är självklart så att denna ojämna ändring av linlängderna påverkar kalottens flygegenskaper. Man brukar säga att kalotten har tappat trimmet. Det brukar framför allt märkas på att "klippet" i flären saknas, men övriga flygegenskaper påverkas också mer eller mindre.

Och hur mår dina bärlinor?

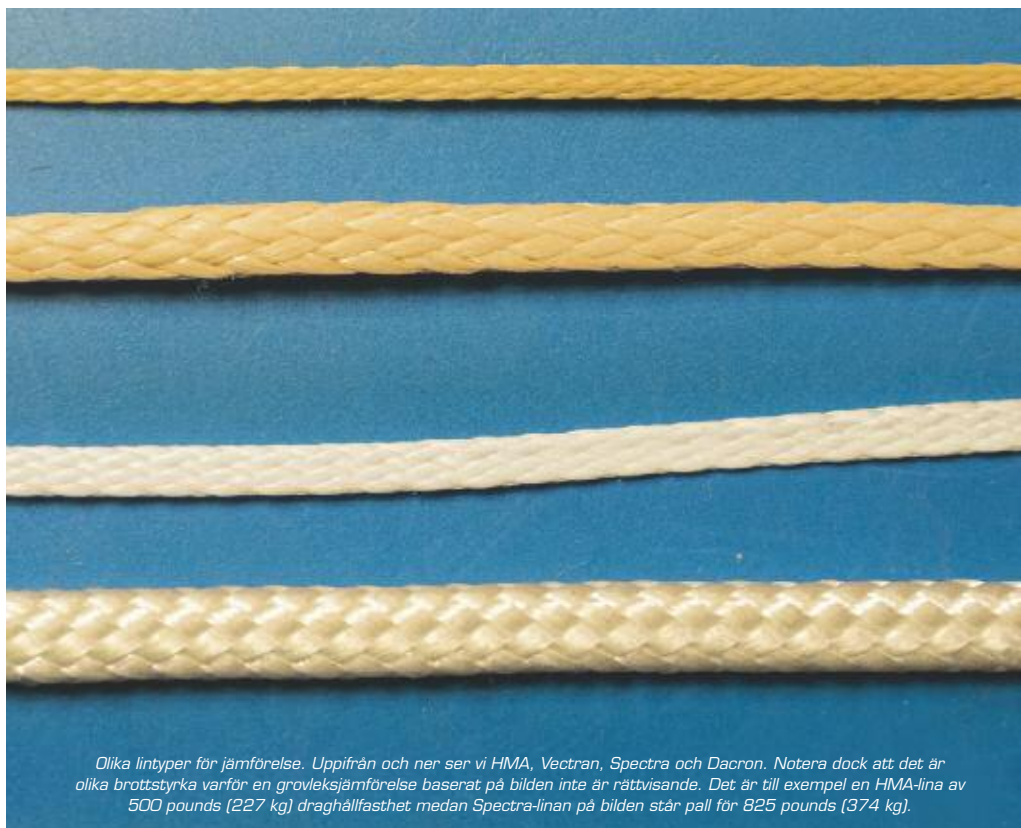
Mindre kalotter påverkas mer

Är det någon skillnad på hur det här påverkar olika kalottstorlekar? Små kalotter har kortare linor jämfört med stora. En längre lina har större utrymme att krym-

pa, mätt i centimeter, jämfört med en kortare lina.

Om man däremot tänker i procent, det vill säga hur mycket kortare har en lina blivit i förhållande till sin ursprungs-

forts. på sidan 24 ➤

Olika lin typer för jämförelse. Uppifrån och ner ser vi HMA, Vectran, Spectra och Dacron. Notera dock att det är olika brottstyrka varför en grovleksjämförelse baserat på bilden inte är rättvisande. Det är till exempel en HMA-lina av 500 pounds (227 kg) draghållfasthet medan Spectra-linan på bilden står på 825 pounds (374 kg).

... att undvika tvinnade styrlinor, forts...

Stressknut.

en inbyggd spänning ("tension") i sig som består i att materialet i linan helst vill tvinna upp sig igen. Så länge linan har en belastning på sig, det vill säga den hålls sträckt, till exempel genom att du drar i styrhandtagen, orkar den inte tvinna upp sig. Men om linan blir slack försöker materialet vrida sig tillbaka till sitt otvinnade ursprungsläge. Det resulterar i att det bildas små öglor på linan som då vill "krulla ihop sig" likt en spiralsladd.

Stressknut kan bildas

Det är nu det börjar bli otrevligt. Tänk dig ögonblicket i fallskärmens utvecklingsförlopp precis innan fullt linsträck. Då är styrlinorna tillräckligt obelastade för att en stressknut ska kunna bildas.

Sannolikheten att den ska råka fånga en annan lina är säkerligen låg, men det kan hända. Och kan det hända kommer det för eller senare att hända, jag lovar. Med bara lite extra otur blir det trassel,

slidern kommer inte ner, och strax har du reservdrag. Dålig dag på hoppfältet.

Det krävs att styrlinorna är tvinnade mer än några få varv för att stressknutarna ska uppstå men det är ändå en god idé att tvinna upp linorna så snart det har blivit mer än 4-5 varv. (Att göra det regelmässigt vid dagens sista packning är faktiskt en bra rutin.) Anledningen är att man tenderar att permanenta tvinningen om man belastar linorna hårt när de är tvinnade.■

... och hur mår dina bärlinor?

längd, ja då är det ingen större skillnad. I praktiken är det emellertid så att ju mindre en kalott är desto känsligare är den för linor som tappat trimmet.

Lintyperna och dess egenskaper

Olika kalotter används för lite olika syften, till exempel swooping, kalottformation eller precision, vilket gör att valet av den bästa typen av linor för ändamålet varierar. Sedan har vi andra egenskaper så som slitstyrka, förmåga att bibehålla trimmet, låg packvolym, mjuka öppningar, och så vidare som också påverkar vilken lintyp som är bäst för olika användningsområden.

Lägg därtill att olika hoppare prioriterar olika egenskaper olika högt.

Primärt finns fyra olika lintyper med lite olika egenskaper som används idag. Dessa är Dacron-lina, Spectra-lina, Vectran-lina och slutligen HMA-lina. Låt oss kika lite närmare på dess olika egenskaper:

Dacron: Den äldsta lintypen som fortfarande används. Den förekommer framför allt på elevkalotter och tandem. För en given brottstyrka är den grövre än andra linor, vilket gör att den tar mer plats i packningen och genererar mer luftmotstånd. Dess fördel är dock att den är mest elastisk av alla använda lintyper, vilket innebär att öppningarna blir mjukare. Den har relativt lätt för att skadas och nötas vid mekanisk påverkan.

Spectra: Kallas "micro-lina" hos fallskärmstillverkaren Performance Designs. Utanför fallskärmsvärlden, och i synnerhet bland segelfolk, går materialet under varumärket Dyneema. Det är den lintyp som är slitligast vad gäller mekanisk påverkan. Samtidigt krymper den mest och tappar alltså mest i trim.

Vectran: Håller sin längd, och därmed kalottens trim, extremt väl. Standardvalet på många högprestandakalotter. Nackdelen är dess sämre tålighet mot mekaniskt slitage jämfört med Spectra-lina.

HMA: (High-Modulus Aramid) Har egenskaper som liknar Vectran men något mindre packvolym och sålunda aningen mindre luftmotstånd. Känns mjukare än Vectran men med snarlika egenskaper rörande mekaniskt slitage. Många förutspår att HMA, som är ett relativt nytt material, på sikt kommer att ersätta Spectra som standardlina på de flesta kalotter. Ett problem med HMA är att det inte är lika uppenbart när det är nött jämfört med Spectra. En Spectra-lina som är sliten ser sliten ut även för ett otränat öga, medan HMA kräver att man vet vad man ska titta efter för att inse att det är dags för linbyte. Detta gör att det inte är helt ovanligt med linbrott på HMA-linor, för att man inte bytt i tid.

Kevlar första mirakelfibern

Som en historisk notering kan vi också konstatera att för drygt 20 år sedan användes även Kevlar-linor, främst på kalotter från Parachute de France.

Kevlar var den första av "mirakelfibrerna" som kom att användas till fallskärmar. Det är extremt starkt och håller trimmet väldigt bra. Problemet var dock att det samtidigt är väldigt oelastiskt och sålunda absorberar krafterna i öppningsförloppet dåligt, det vill säga man fick hårda öppningar.

I dag kan man fortfarande hitta kevlar-linor på enstaka reserver.

Linor med olika grovlek

De flesta kalotter kan – förutom att utrustas med de uppräknade lintyperna –

fås med linor av lite olika grovlek också, vilket direkt påverkar packvolym och hur mycket belastning de klarar.

Tunnare linor ger aningen (i betydelsen "väldigt liten skillnad") lägre luftmotstånd medan fördelen med grövre linor är att de håller längre eftersom man har betydligt större hållfasthetsmarginal från början.

Hur pass mycket bättre grövre linor behåller trimmet jämfört med en tunnare variant i samma material kan jag inte uttala mig om i precisa tal, men jag skulle bli förvånad om de inte behåller trimmet bättre över betydligt fler hopp.

Erfarenhet krävs för bedömning

Jag vill inte beskriva hur man bedömer om en lina är så pass sliten att den behöver bytas, jag tycker inte att det går att göra på ett bra sätt med text och bilder. Man behöver stå med linor i händerna, vända och vrida, och försöka göra en bedömning, till viss del subjektiv. Mycket är erfarenhet; att ha sett många olika linor med varierande grad av slitage.

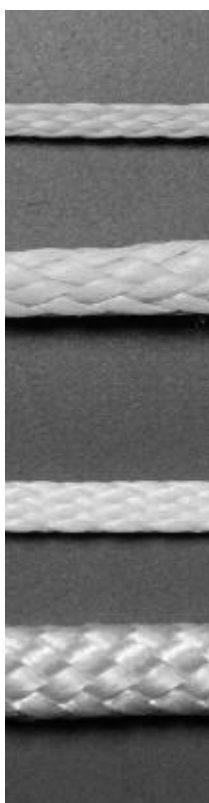
Inte heller tänker jag försöka ge mig på att säga hur många hopp man kan göra innan det är dags för linbyte. Det varierar så otroligt mycket mellan olika lintyper, grovlekar och mängden miss-handel de utsätts för.

De mest avancerade swooping-kalotterna med de allra tunnaste linorna (som faktiskt inte ens är dimensionerade att klara en fullfartsöppning) behöver bytas redan efter cirka 100 hopp, medan andra kalotter fortfarande har acceptabel prestanda efter 400-500 hopp.

Rådfråga din kontrollant för att få hjälp med bedömningen av dina linors skick. Du kommer dessutom att vinna popularitetspoäng hos densamma om du tänker på att linbyte med fördel görs under höst- och vintermånaderna, när kontrollanterna har lågsäsong.

Att komma med ett linbyte i april, när "alla" vill ha besiktningar och reservompackningar, är inte fullt lika populärt...■

Olika lintyper: överst HMA, sedan Vectran, Spectra och längst ner Dacron.

som krävs för att flyga mindre kalotter. Jag fick en känsla av att merparten av baskursens deltagare verkade ha en ganska sund inställning till att byta ner sig i storlek och de flesta var överens om att inte ha för bråttom, såklart med undantag av några få. Kanske är det så att sedan det här passet infördes på baskursen 2012, så har tankesättet spridit sig ut i klubbarna och påverkat synen på fallskärmens storlek.

Efter helgens sista fika och utvärdering var det dags för den traditionella avslutningen i bollhallen. Petter tackade alla deltagare och kursledare för sitt stora engagemang och dirigerade samtliga 150 personer rakt in i knät på varandra som till slut blev en så kallad "sittring".

Petter blev såklart också avtackad och vi passade på att sjunga för honom eftersom han fyller 40 år i mars. ■

4yra 4rågor

Namn: Fredrik Åhslund.

Ålder: 37 år.

Klubb: Fallskärmsklubben Dala.

Antal hopp: Har hunnit göra 50 hopp efter utbildningen. Jag gick konventionell kurs i FK Dala 2016.

Hur har du tillbringat vintern? Jag har väntat på sommar och hoppning och när längtan blivit för stor har det blivit skoter. Försökte planera in en Florida- och Spanienresa för att hoppa, men jag får skjuta upp det till längre fram.

Vad ser du som största riskerna? Uteländning med dålig terräng, svängar nära marken, och givetvis avslagen Cypres i kombination med medvetlöshet, eller att glömma höjden.

Någon egen nära ögat-incident? Jag hoppade en massa hopp med dubbla riggare en lördag, bara matade på och sedan på söndagen så slog vinden om, och plötsligt i ett hopp så tappade jag hjärnan och landade åt fel håll så det blev en medvindsländning. Det blev mycket springa!

Dina mål med 2017? Göra massor med hopp så man uppgraderar certet, men i övrigt bara njuta.

Eventuellt ställer laget upp i nordiska mästerskapen i år.

Zeljko är imponerad över att alla VFS-lag höjt nivån på flygningen från förra året. Han berättade att divepoolen är utökad och innehåller nu tio omgångar istället för åtta.

Freestyleflygarna imponerade

I freestyle solo lyckades Hercules Östberg skrapa ihop flest poäng.

"Jag är nöjd med min prestation.

Hela mitt fria program byggde jag färdigt på torsdagskvällen sista flygningen jag gjorde innan SM och jag hade heller inget program för de obligatoriska rundorna, så de var helt improviserade."

Anledningen till att Hercules körde freestyle var för att hans 4WD-lag inte fick tävla eftersom de inte hade några motståndare. Men han ville ändå tävla i något.

"Planerna för framtiden är att tävla i Dynamic som jag gjorde helgen innan i Spanien på Wind Games och fokusera på att bli riktigt snabb och ännu 'renare' i min flygning."

Zeljko tycker att det är tråkigt att grenen Dynamic 2-manna som hade tävlande förra året inte hade det i år.

"Jag vet inte vad det beror på, om det är för komplicerat eller om det är något annat som ligger bakom."

Både domare och tävlande berömmar organisatörerna Lena Kaulanen och Penny Robertson-Pearce för en mycket välorganiserad tävling. ■

Resultat SM indoor 2017

FS4 damer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Tot.
1. Team X	18	19	21	20	25	15	24	14	23	18	197
2. Meija	14	16	13	13	21	14	20	14	18	17	160

FS4, klass AAA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Tot.
1. Echochamber	25	28	25	22	28	20	31	19	30	23	251
2. Team C4	19	23	19	18	19	15	23	14	23	17	190
3. Edge	13	20	16	16	21	11	21	15	18	18	169
4. Aurora	16	18	15	16	20	13	20	13	21	15	167
5. Cornix	13	12	14	12	15	12	18	12	15	6	129

FS4, klass AA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Tot.
1. Penguins of the Sky	21	11	9	13	13	10	14	14	14	18	137
2. KRAM	14	15	10	14	16	8	13	14	11	17	132
3. Cumulu Synchro	21	13	9	13	13	10	11	11	13	16	130
4. Squeeze Box	17	10	7	11	10	10	13	11	10	15	114
G. TAHMA	25	17	9	11	14	14	16	12	13	23	154

FS, klass A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Tot.
1. Fallout	15	14	14	13	16	10	11	15	8	14	130
2. Blyknektarna	13	14	11	10	9	9	9	12	9	12	108
2. Cirkus Cirrus	12	11	11	8	13	10	10	14	8	11	108
4. Team Eclipse	10	8	10	5	8	8	9	11	6	11	86

VFS4	1	2	3	4	5	6	7	8	Totalt
1. Kwansta Kwattro	11	10	11	10	13	10	10	12	87
2. Team Vikings	9	7	8	9	8	5	8	11	65
3. Unicorns United	2	9	8	8	12	8	0	0	47

Freestyle solo	1	2	3	4	5	6	7	Totalt
1. Hercules Östberg	8,1	7,1	8,3	8,2	7,3	8,3	8,7	56,0
2. Jenny Norin	7,0	6,6	7,4	7,4	6,9	7,5	7,5	50,3

Friflygning intermediate	1	2	3	4	5	6	7	Totalt
1. Project AW	8,4	8,5	8,5	8,5	8,6	8,6	8,5	59,6

Få nyheter på årets PIA-symposie

Ulf Anderzon från Uffes Hopp Shop var som vanligt på plats på det årliga PIA-symposiet som i år hölls i Chattanooga, Tennessee i USA för att prata med leverantörer och gå på mässan.

Uffe berättar: "Det var inte så mycket nytt som jag kanske förväntade mig men bland annat har det kommit en ny swooprigg från Sun Path och en ny Wingsuittrigg från UPT."

Från Uffes Hopp Shop var även Helén Samuelsson, Alex Ingulfsson och Kjell Pahlsson på plats.

Riksinstruktören Petter Alfsson Thor var även han på PIA-symposiet för kompetensutveckling genom att lyssna på föreläsningar och se vad som händer i fallskärmsvärlden: "Det bjöds på ett hyggligt utbud av föreläsningar. Föreläsningarna var av varierande kvalitet men några stack ut. Uppföljning från några intressanta föreläsningar kommer att ske i Svensk fallskärmsport nummer två."

Uffe Anderzon berättar att en del nyheter på marknaden säkert blir intressanta för många svenska hoppare: "Performance Designs har tagit fram några nya modeller av fallskärmar. Bland annat en sjucellig kalott som heter Horizon och som är särskilt utformad för wingsuithoppare med sina extremt raka öppningar."

"Nya Pro-Track 2 kommer ut på marknaden i månadsskiftet april/maj och den har förutom en hel del nya finesser, fler signaler både i frifall och under kalott, även uttag för mini-USB så att man kan föra in flygdata direkt in i sin dator", avslutar Uffe. ■

Helén Samuelsson och Ulf Anderzon på möte i Airtecs monter.

Foto: Airtec

VALK RIE
PERFORMANCE DESIGNS

FRITT FRÅN HJÄRTAT

Tuomas Lyckhammar, 57 år från Mariefred, har hoppat fallskärm i Stockholms Fallsklärsklubb sedan år 2000 med ett längre uppehåll på grund av skada mellan 2006 och 2011 då han tog upp hoppningen igen. Han har hunnit göra 300 hopp utdraget över en längre tidsperiod.

Förra året hade jag en mastig vår med otroligt mycket jobb, vilket innebar att jag inte hann komma ut till klubben i Gryttjom för att göra mitt årsförsta förrän i juli. Den aktuella dagen, onsdagen den 13 juli, kom jag ut till hoppfältet utarbetad, uppskruvad och med för lite sömn i bagaget. Redan där borde varningsklockorna ha ringt men jag var så angelägen att äntligen få göra mitt årsförsta.

Jag var stressad när jag kom med på min lift och hade egentligen ingen plan för hoppet alls. Det enda jag tänkte var att jag skulle dra skärmen lite högre för att få känna på den i lugn och ro efter drag.

Efter drag hängde jag bortom ponden på andra sidan den så kallade "glasväggen" i Gryttjom. Det är en osynlig linje mellan var högfartslandare får hålla till och var övriga hoppare skall befinna sig under kalottflygningen. Jag flög hemåt men det var rätt rejäl motvind och det tog sin tid att komma framåt. Över ponden hängde jag på 600 meter och bestämde mig för att flyga in en bit över skogspartiet bakom klubbstugan som jag gjort vid tidigare tillfällen.

Men sedan tänkte jag fel i flera steg. Över skogsområdet valde jag att göra två 360-svängar för att komma närmare landningsfältet men förlorade mer höjd än vad jag förväntat mig. Det gjorde att jag ännu en gång justerade med en sväng för att få rätt landningsriktning. Efter flera olyckliga beslut på varandra insåg jag att jag troligtvis inte skulle ta mig över sista trädtoppen.

Fötterna nuddade kronan på trädtoppen och jag hann tänka "det här går vägen", men istället tog även kalotten i kronan och tappade sin bärfkraft. Sista biten gick fort till marken och jag landade hårt bara några meter från klubbstugan.

Jag kände en enorm smärta i bäckenet och ländryggen. Jag var vid medvetande och blev väl omhändertagen av mina klubbkompisar innan ambulansen kom som förde mig till Akademiska sjukhuset i Uppsala. Röntgen visade stora skador som i normala fall brukar åtgärdas med operationer i tre steg. Kirurgerna valde dock att göra alla tre operationerna vid samma tillfälle vilket gick bra. Efter sexton nätter på först Akademiska, sedan Mälarsjukhuset, fick jag komma hem.

När jag träffade överläkaren, som lett operationerna, på återbesök tretton veckor senare berättade han för mig att skador av den typen jag fått nästan alltid leder till förlamning från midjan och neråt.

Vid det laget kunde jag sitta upp max tjugo minuter i sträck och kunde gå kortare sträckor inomhus utan kryckor. Efter fyra månader kunde jag gå en kilometer med stavar i skogen och sitta på en motionscykel. Efter sex månader kunde jag lyfta tjugo kilo i marklyft och klara mig helt utan kryckor inomhus.

I skrivande stund tränar jag sju dagar i veckan på gym, trappträning, vattengympa och gång i utmanande terräng. Jag har precis kommit hem

På sitt årsförsta i juli 2016 hände något som förändrade Tuomas liv. En rad olyckliga omständigheter ledde till en allvarlig olycka. Tuomas är mot alla odds en bra bit på väg i rehabiliteringen och vill dela med sig av sin erfarenhet. Några kloka reflektioner att ta med sig inför säsongstart.

från en resa till Vemdalen, som jag organiserat för mina åttio kollegor. Ingen skidåkning dock, men härlig rekreation.

Jag har tänkt igenom det här hoppet minst 100 gånger i mitt huvud och har nu satt ord på de faktorer som jag tror orsakade olyckan. Jag har delat med mig av min rehabilitering och andra tankar i klubbens facebook-grupp hela hösten och jag har fått fantastiskt fint stöd av mina hoppkompisar. När jag blev tillfrågad om att medverka i Svensk Fallsklärssport tvekade jag inte en sekund. Om mina erfarenheter och reflektioner från min olycka kan bidra till att andra tar lärdom så är det ju bra.

Fem faktorer som påverkade redan innan hoppet:

1. En stark inre stress
2. Årsförsta
3. Ny hjälm
4. Dytter på ny sida i hjälmen
5. Ingen plan

Fyra faktorer som påverkade under kalottflygningen:

1. Styrde in över skogen
2. Gjorde två 360-graderssvängar efter varandra
3. Kollade aldrig höjden när jag flög in över skogen
4. Svängde 180 grader när jag var på 100 meters höjd

Såklart kan en sådan här olycka hända, kanske även om det inte är ett årsförsta. Men just för att det var ett årsförsta borde jag valt ett bättre tillfälle och planerat mitt hopp mycket mer noggrant. Det är alltid lätt att vara efterklok men jag hoppas att alla ni som skall göra årsförsta nu i vår väljer en bra dag när ni är på topp och ser till att vara väl förberedda.

Jag är ändå otroligt tacksam för att jag har livet i behåll och för att jag fick tillhöra den ynka procent som klarat den här typen av frakturer utan att bli förlamad. Jag känner mig stark och har hopp om framtiden. Rehabiliteringen går sakta men säkert framåt. Min läkare tror att jag kommer att bli helt återställd men det kommer att ta åtminstone tre år. Till att börja med är jag sjukskriven fram till den 1 augusti.

Ta det lugnt där ute!

Tuomas
Lyckhammar

Jenny

Hon växte mer eller mindre upp på Optands flygfält i Östersund och är just nu dubbelt aktuell för Svensk Fallskärmsport. I november satte Jenny Norin världsrekord i head-down och hon har dessutom siktat in sig på att väcka liv i den i Sverige insomnade grenen freestyle.

Text Anna Oscarson
Foto Satori Factory

Som du säkert redan har sett på en annan sida i den här tidningen så var Jenny med och satte världsrekord i head-down i Eloy förra året. Under flera års tid har hon satsat målmedvetet på att bli riktigt duktig på att flyga sin kropp i luften.

Det började i Östersund där hon är född och uppvuxen. Hennes pappa hoppade fallskärm och var väldigt involverad i sporten på 90-talet. Jenny är yngst av tre syskon, både storebror Henrik och storsyster började hoppa. Jenny spenderade somrarna på Optands flygfält och trivdes i gemenskapen. Att hon själv skulle börja hoppa kändes självklart eftersom hon ville fortsätta hänga på klubben.

”I början var det för den sociala biten som jag ville hoppa men så småningom växte det till att jag ville hoppa så mycket som möjligt och var nyfiken på att utveckla min flygning”, säger hon.

Utvecklades i vindtunnlar

År 2007 flyttade hon till Stockholm och började hoppa i Gryttjom. Där utvecklades hon mycket och fick stor hjälp av mer er-

JENNY NORIN
Ålder: 30 år.
Började hoppa: 2005 i Östersunds fallskärmsklubb.
Antal hopp: Cirka 2000.
Utrustning: Crossfire 99, Infinity-rigg.
Bor: Munsö, Ekerö.
Familj: Sambo Alex Aimard, mamma och pappa i Jämtland, syster med familj i Trollhättan och brodern Henrik med familj i Sala.
Intressen vid sidan av hoppning: Vindtunnelflygning, skidåkning, fridykning och att vistas ute.
Yrke: Eget företag – filmbolaget Satori Factory och instruktör på Bodyflight.

farna friflygare. Ett par år senare flög hon vindtunnel för första gången och fick mersmak.

Vintern 2009-2010 spenderade hon mycket tid i en vindtunnel i Bottrop, Tyskland. Vid den tiden var det dit alla världens bästa flygare reste. Så småningom var det

Jenny på äventyr nära Moab i Utah, december 2016. Hon testar high line, en slack line mellan två berg.

En bild från Jennys tidiga hoppkarriär i Östersund. På bilden syns Märten Nordlander och Ann Ljusberg, som stöttade mycket i början.

där den moderna flygningen som kallas dynamisk flygning föddes.

”Jag hade inte kunnat befinna mig på en bättre plats för att få inspiration till min egen flygning.”

Hon hade en önskan om att själv arbeta som tunnelcoach men berättar att det inte var många vindtunnlar i världen som utbildade kvinnor.

”Jobbet är fysiskt krävande, jag förstår att man inte riktigt vågade satsa på tjejer,

killar har oftast mer styrka och orkar mer. Men med det sagt är allt individuellt så det utesluter inte att en tjej kan klara det.”

Hon började filma och fota tandem i Gryttjom för att få pengar till att utveckla flygningen. Vintertid fortsatte hon att åka till Bottrop då och då men år 2014 fick hon jobb som tunnelinstruktör i Finland. Där fick hon gå utbildningen och fick äntligen spendera mer tid i vinden.

”Det var en hård utbildning, med många blåmärken. Men jag är envis och ganska målmedveten. Tror mina föräldrar har fått bråka med mig ganska mycket hela min uppväxt på grund av min envishet. Pappa refererar alltid till att jag är rödtott och det just därför jag är så envis. Jag vet inte, kanske sitter det i håret?”

Kul viktigare än pengar

När Bodyflight-tunneln i Stockholm blev klar började hon jobba extra där. Det har hon gjort sedan dess men hennes huvudsakliga sysselsättning är filmbolaget Satori Factory som hon driver tillsammans med pojkvännen Alex Aimard. De två träffades under ett av Petter Mazzettas (då hette han Jönsson) Freefly Mafia Camp i Näsinge. Satori Factory är ett mindre produktionsbolag och de har specialiserat sig på extremsport och utomhusaktiviteter. Sådant som intresserar dem själva helt enkelt som fridykning, skidåkning och hoppning.

”Vi vill syssla med sådant som vi tycker är roligt, det är väl det livet går ut på. Om det är roligt vet vi att vi kan göra ett bra jobb. I första hand är det inte pengarna som är det viktiga. Jag klarar mig utan ett nyrenoverat badrum.”

Hittills har uppdragen trillat in.

Jenny fascinerar verkligen av att flyga och spenderar mycket tid med att hoppa ut från flygplan.

”Om jag kan välja mellan att gå och flyga, är valet självklart. Jag vill flyga som Peter Pan”.

Hon berättar med stor inlevelse hur duktiga flygare utvecklas och når nya ni-

vår varje år, det är bara fantasin som sätter gränser.

"Tänk en formation med åtta personer som flyger som jetplan genom himlen, branta dyk, loopar, rollar, bankningar etcetera. Du gör det med några av de bästa människorna som du någonsin träffat. Ser personerna i ögonen och uppskattar ögonblicket och stunden så otroligt mycket, och du vet att de andra du flyger med känner likadant. Just då är man i 'landet ingenstans' tillsammans."

En sak med hoppning som hon tilltalas mycket av är just givmildheten, att folk delar med sig av sina kunskaper så att andra lär sig. Att ha så många bra människor runt omkring sig är värdefullt, tycker hon.

Satsar på freestyle

Jenny talar också om den personliga utvecklingen, att den kommer med det lekfulla. Just nu står hon inför en spännande satsning på freestyle. Grenen har under många års tid inte haft någon representant som utövat den. Tillsammans med Marie Sjödin har hon bestämt sig att ge den ett försök. Marie kommer att filma.

"Vi är supertaggade på att plocka upp den här sporten och vi får se vart det tar vägen."

Hon tävlade i soloklassen på Indoor SM och gjorde en mycket fin prestation trots att hon inte hunnit träna så mycket.

Samtidigt har hon ytterligare en satsning på gång tillsammans med finländska hoppkompisen Heidi Lindewall. De ska tävla i friflygningens speedgren, tvåmanna. Under ekstremsportveko i Norge kommer de att tävla.

Som du kunde läsa på sidan 14 i det här numret var Jenny och Marie i Eloy och satte världsrekord i head-down. För två år sedan var hon också med i det kvinnliga europarekordet med 21 andra, i head-down även det. År 2013 deltog hon i det svenska head-downrekordet. Där var de 20 hoppare.

"Större formationer har inte intresserat mig tidigare. Man tar ett grepp och faller bara rakt ner. Men efter att jag var iväg på världsrekordet har jag ändrat mig. Det är en psykisk press som jag inte förstod tidigare. Inre upplevelsen är häftig. Man kan alltid göra saker bättre. Och det är en speciell känsla när rekordet sitter. Nu kan jag absolut tänka mig att åka på fler rekord, även head up."

Förlorade bästa vännen

Hoppning innehåller, som de flesta som har hållit på ett tag blir smärtsamt medvetna om, även mindre goda sidor. Jenny var med när olyckan i Östersund inträffade 2004 där fyra personer omkom. Det

Träning på vindtunneln Bodyflight i Stockholm.

var en väldigt tuff upplevelse som tog henne hårt. Hon var då 17 år gammal.

I somras var hon först på plats när Nina Forsberg slog i marken alldeles för hårt under hoppfestivalen i Tjeckien. Nina var en av hennes bästa vänner. Efter att ha vårdats på sjukhus några dagar gick hennes liv inte att rädda. I den fruktansvärda situationen blev hon ändå lättad över att Ninas anhöriga var så förstående av att Nina valde att hoppa fallskärm. De hade samma upplevelse av hennes levnadsglada personlighet.

Ett av Jennys mer minnesvärda hopp är det sista hoppet med Nina, då de spridde ut hennes aska under ett inhopps på ön Koster på västkusten.

"Det var väldigt vackert och känslomässigt."

Andra hopp som fått en speciell plats i hjärtat är alla vinterhopp. Ljuset är anorlunda då, det är något magiskt. Hon har hoppat på Guadeloupe i Västindien och gjort inhopps i Voss. Att flyga ner mellan bergen och landa vid en fjord innebär en fantastisk naturupplevelse. ■

Jenny Norin på Eloy i Arizona. I bakgrunden vindtunneln Skyventure.

Fallskärmsklubben

Dala

Fallskärmsklubben Dala kör hopponing vid Rommeheds flygfält, en knapp mil utanför Borlänge i Dalarna. Klubben startades 1973 som en sektion till Östersundsklubben, och är en av Sveriges äldsta klubbar. I Dalaklubben möts man av familjär stämning i vad medlemmarna själva tycker är en alldeles lagom stor klubb.

Text: Penny Robertson-Pearce
Foto: Carl-Oscar Bohlin

Dalaklubben har en intressant historik, som efter starten 1973 höll till i Orsa på Tallheds flygfält ett par år, innan de fick flytta till Rommehed. Klubbstugan byggdes av ett gammalt kasernfängelse från det nedlagda infanteriregementet I 13.

Klubben kunde börja utöka sin hopponing och köpte ett större flygplan. Tyvärr medförde den nya Cessnan ett högre buller som inte uppskattades av flygfältets

grannar. Under den debatt som följde angående bullret och miljön på Dala Airport användes klubbens Cessna som slagträ i debatten.

Sveriges tystaste flygplan köptes in

Klubben tog till sig kritiken och 1990 såldes det bullriga flygplanet. Istället köptes en Cessna 206 med turbinmotor och sedan dess har klagomål om buller uteblivit. Per-Olof "Pelle" Ström som är ordförande i klubben berättar:

"Det är samma flygplan som vi har än idag och det tar sex hoppare upp till 4 000 meter på cirka 18 minuter."

Pelle tillträdde som ordförande 2016 och ersatte Christer Dahl som numera är klubbens chefsinstruktör.

"Vi bedriver en ganska intensiv verksamhet på Rommehed och en normal säsong gör klubben runt 3 500 hopp och 200 flygtimmar. Vi är en lagom stor klubb med 60 medlemmar och det gör att man aldrig kan vara osynlig när man kommer till oss. Det blir en väldigt fin

familjär stämning där man alltid känner sig sedd", förtydligar Pelle.

Konventionell utbildning

FK Dala är en av de klubbar som fortfarande bedriver konventionell hopp utbildning. Det har visat sig vara populärt och det kommer många elever från hela Sverige.

"Det är för all del trevligt, men tyvärr bidrar ju inte de långväga eleverna till att öka antalet medlemmar i klubben."

Pelle fortsätter: "I år tänker vi höja priset och vid intagning fokusera mer på att erbjuda kurs till de som känns som att de vill satsa på att bli fallskärmshoppare och inte bara testa en kul grej. Vi vill primärt erbjuda kurs till de som vi tror blir kvar i klubben."

Orsaveckan

Varje år flyttar hela klubben sin verksamhet till Orsa för sin traditionella "Orsavecka" dit även många gästhoppare söker sig. I år kommer det att vara under vecka 29, den 17-23 juli.

Johan Bond som varit medlem i klubben och hoppare i många år brukar ta fram sin gamla rundkalott och det blir en del rundkalottflygning för de två lyck-

Klubbstugan till vänster när den ursprungligen stod på I-13 och var kasernfängelse.

I-13:s bildarkiv

osamma hoppare som lyckats ropa in möjligheten på klubbens årliga auktion. Johan tar sig tid och instruerar och det är en mycket uppskattad aktivitet.

”På kvällarna har vi också en del kul för oss. En uppskattad aktivitet är ’gummijollehäng’ där vi åker längs Oreälven, och har en trevlig kväll tillsammans.”

Actionweekend

Varje höst, den sista helgen i oktober, avslutar klubben säsongen med ”Dala actionweekend”.

Pelle berättar: ”Det brukar om vädret tillåter bjudas på både ballonghoppning

och mörkerhoppning. På lördagskvällen rundar vi av med maskerad och årsfest dit alla medlemmar och de som gäst actionweekend är varmt välkomna.”

När Pelle får frågan hur han skulle vilja sammanfatta varför FK Dala är Sveriges bästa klubb så säger han så här:

”Ju mer jag hoppar på andra klubbar runt om i Sverige och åker utomlands och hoppar, desto mer uppskattar jag att komma hem till Dalaklubben med vårt fina hoppfält och härliga stämning som vi har här. Jag hoppas att nya och gamla gästhoppare vill besöka oss i år och se hur mysigt vi har det.”

Fallskärmsklubben Dala

Antal medlemmar: 60.

Antal tandempiloter: 3.

Antal hoppmästare: 13.

Antal hoppledare: 23.

Antal kursledare: 6.

Kurser: 3 kurser per år.

6-10 elever per kurs.
Konventionell utbildning.

Hoppfält: Rommeheds flygfält.

Säsong: Från påsk till sista helgen i oktober.

Hopptider: Ons - fre 18-22,
09-18 på helgerna.

Hoppriiser: Lågflift: 140 kronor för medlem, 145 för gästhoppare. 4000 meter: 190 kronor för medlem, 195 för gästhoppare.

Flygplan: Cessna 206 med turbinmotor.

Sovplatser: 16 sovplatser i klubbstugan. Plats för husvagn och tält bredvid.

Marka: Alltid öppen.

Vid dåligt väder: Gokart finns i närheten

Webbsida: www.frittfall.nu

Fallskärmsförbundets reseersättningar

Har du deltagit i konferens eller varit på utbildningar i förbundets regi så har du rätt att söka ersättning för dina reskostnader. På SFF:s hemsida www.sff.se kan du hitta formuläret under rubriken medlemsärenden/ersättningar. Nedanstående information går ut till alla som är anmälda på förbunds kurserna:

SFF:s resevillkor innebär följande vid kursverksamhet:

Vid kurser anordnade av SFF som riktar sig till SFF:s klubbar och enskilda medlemmar ersätts endast reskostnader som överstiger 1 000 kronor per person. Flyg medges endast personer som har längre restid än 10 timmar med tåg enkel väg. Bilersättning är 18,50 kronor per mil vid minst tre personer per bil.

Eventuellt anspråk på reseersättning görs genom anmälande klubbens kassör eller dylik som sammanställer ett underlag för utbetalning till klubben från SFF. SFF betalar endast ut reseersättning till klubbar, ej enskilda medlemmar. Eventuellt anspråk görs sedan enligt lokal klubbens rutiner.

Eftersom reseersättningen bygger på att de riktigt långväga subventioneras är det av stor vikt att ni som har bilavstånd anstränger er att arrangera samåkning i bil med hjälp av deltagarlistan. Alla tjänar på att vi hjälps åt med detta.

Vid övrig verksamhet skall ersättningsformuläret fyllas i och skickas till respektive ansvarig i de olika kommittéerna. Till exempel tävlande skickar till ordförande i tävlingskommittén (Lena Kaulanen) – domare skickar till ansvarig förbundsdomare (Zeljko Tanaskovic) – Team Playground-coacher skickar till ansvarig för Team Playground (Maria Sukhova). Och så vidare.

Utlägg betalas ut en gång per vecka och arvoden betalas ut två gånger per månad, runt den 15:e och den 25:e.

OBSERVERA att anspråk på reseersättning skall vara inskickat från respektive ansvarig senast 30 dagar efter avslutad kurs, möte, tävling och så vidare.

Om du har frågor kring ersättning och vart du skall skicka den – kontakta kansliet på: info@sff.se

EkstremSport-17 Ukeko
SKYDIVE EDITION

24. juni - 2. juli

EVENTER
HELIHOBB
TRIBU RACES
SWOOP FREESTYLE KONKURRANSE I VANGSEN

GRATIS ORGANIZERE
FREEFLY
FS
WINGSUIT

DAGLIG DEMOER FJELLFLYGING & INNHOPP

KICK-OFF PARTY 24. JUNI

STOR KAPASITET
Super Turbo
D-FOXY og LN-JMP
kan løfte
120
fallskjermhoppere
til **15.000 fot**
hver time

1949-2017
20th ANNIVERSARY

SKYDIVE VOSS
info@skydivevoss.no

QR code: goo.gl/7kuauR

Gästskribenten:

När skiten träffar fläkten, del 3

I november 2015 skadade sig Piotr allvarligt i en frifallskollision i Portugal. Första och andra delen av berättelsen kunde du läsa i SFS nummer 1 respektive 2, 2016. Här kommer äntligen avslutningen...

Piotr Nieznaj

Piotr: So Doc, what's the verdict?

Läkaren: Va? Har ingen berättat för dig?

Piotr: Nej, inte riktigt... Eller, ja kanske, men jag var på tok för drogad för att förstå vad det innebar.

Läkaren: Okej, då får jag tyvärr spräcka bubblan åt dig. Uppriktigt, det måste ske ett mirakel...

Piotr: Det sa din mamma om dig också...

Läkaren: Ursäkta?

Min rehabiliteringsläkare förstod tyvärr inte min fjortishumor och såg närmast förolämpad ut och jag blev tvungen att förklara mig.

Det hade gått drygt åtta veckor sedan olyckan. Några dagar innan flög jag privatjet för första gången, fastbunden i en bår som i sin tur var fastsurrad i väggen på planet. Det är inget jag kan rekommendera. Klaustrofobin är väldigt påträngande.

De första sju veckorna efter min olycka spenderade jag fastbunden och totalt nerdrogad i en säng bland tolv andra på en intensivavdelning i ett av Lisabons universitetssjukhus. De första fyra veckorna låg jag i koma, de första två av dessa tydligen så pass illa vid att det var oklart om jag skulle överleva längre. Folk dog till höger och vänster om mig, sängar byttes ut och det sägs att jag ett flertal gånger försökte rymma och var allmänt besvärlig. Utöver drogerna var jag inkopplad i en sjukhelvetes massa maskiner för att hållas vid liv.

Resan till Lissabon var tydligen också ett äventyr. I Portimao, där vi hoppade och där olyckan skedde, fanns det tre sjukhus. Ingen av dem ville dock avslöja för mina vänner om jag fanns där eller inte. Så de jag hoppat med fick åka runt till alla tre, tvinga sig in på akuten och kolla om de såg mig. När de väl hittat mig sades det att jag skulle flygas till Lissabon, till något av de sju sjukhus som fanns där. Men vilket, det fick de inte veta eftersom ingen tillhörde min familj.

När min fru kom till Lissabon dagen efter olyckan och började ringa runt till olika sjukhus möttes hon bara av ett "I'm sorry, he is no longer with us", hur det nu skulle tolkas?!

Hoppfältets agerande var också rätt märkligt. Det tog inget ansvar för att meddela nödkontakt om personen var vid liv. De räknade helt enkelt med att man skulle klara av det själv när man ligger i koma. Likaså eventet jag deltog i. Utan vännerna som bemödade sig att leta upp sjukhuset jag hamnade på och sedan ringa min fru så hade jag förmodligen fortfarande varit kvar i Portugal, fått heta Pedro, spelat banjo, druckit portvin och levt ett annars normalt portugisiskt liv...

Men min fru hittade mig i Lissabon och spenderade all tid hon kunde bredvid mig. Jag förstod att hon var där, men min verklighet var någon helt annan.

Ena stunden var jag jagad av tre miljarder kineser, andra stunden var jag på en finlandskryssning för att sedan flyga vindtunnel eller besöka thailändska opi-umhus. En dag fick jag för mig att jag var med i "From dusk till dawn" och trodde att läkarna skulle dränera mig på mitt friska blod och ersätta det med deras HIV-smittade. Jag spottade ut alla piller jag fick, slet ut alla slangar jag kom åt och fräste och skrek till hela läkarteamet att jag visste att de var vampyrer och att de skulle få betala!

Efter sju veckor med otaliga lunginflammationer, blodinfektioner och en jävla massa bakteriella besök i min kropp var jag stabil nog att flygas hem, till ett nytt sjukhus och en ny avdelning. Jag kommer ihåg när jag var liten att jag var avundsjuk på de av mina klasskompisar som fick lunginflammationer, eftersom de fick vara lediga från skolan i åtminstone tre veckor. Sicka lyckostar. Nu med facit i hand... jag måste ha varit rätt dum i huvudet när jag var liten...

Det nya hemmet blev ett karantänrum på en traumaavdelning. Jag hade fått med mig så mycket skit och resistenta bakterier från Portugal som jag var tvungen att bli av med. En dag dök det upp en söt liten tjej som höll på med forskning för sin doktorsavhandling och undrade om hon fick tillstånd av mig att ha med min avföring. Det skulle bli prov nummer sex av 125.

"It's a shitty job, but someone's got to do it" kommenterade jag, inte heller hon förstod min humor.

För övrigt kändes det som om jag hamnat i himmelriket. Ett eget rum! Tillgång till telefon, böcker och dator!

Men framförallt långa besök av familj och vänner.

Det var osäkert när jag skulle bli kvitt alla resistenta bakterier för att kunna komma till ett rehabiliteringshem.

Medicineringen minskades för varje vecka och jag började nyktra till och tänka klarare. En av mina första tankar efter uppvaknandet, när min fru förklarade för mig att jag hade varit med om en olycka, var "Wow, coolt, massa nya ärr, snart har jag lika mycket ärr som Evel Knievel. Coolt!". Nästa sjuveckorsperiod gick åt innan jag var frisk nog för rehabiliteringshem. Det är i skrivande stund ganska exakt ett år sedan.

Jag hade gått ner 35 kilo på fjorton veckor, mestadels muskler. Min kropp var så svag att jag inte ens själv kunde lyfta på huvudet. Jag var till och med tvungen att ringa på en sjuksköterska för att få hjälp att puffa till min kudde. En av mina sjukgymnaster inledde vårt förhållande med att säga att det krävs sex veckor rehabilitering för varje vecka man har varit sängliggande. Lite snabb huvudräkning sade mig att jag i princip aldrig skulle komma ut därifrån. Men sedan efter tre månaders daglig intensiv träning var jag

självständig nog för att klara mig någorlunda själv och fick äntligen åka hem.

Det nya livet hade börjat. Jag kunde klara mig hjälpligt. Vårt hem fick såklart anpassas lite för det nya rullstolsbundna livet. Föreställ er en omstart, en reboot. Jag fick lära mig allt från början. Det var ungefär som att vara nyfödd, fast 36 år senare. Bokstavligen. Mina ben fungerade inte och till råga på det inte heller min vänstra arm till fullo. Skitjobbigt helt enkelt.

Jag är inte den förste och tyvärr inte den siste som råkar ut för en olycka som resulterar i en förlamning. När jag blev tillfrågad och erbjuden chansen om att skriva om min upplevelse för Svensk Fallskärmsport så kändes det självklart. Jag hade många tankar jag ville förmedla (se de tidigare två delarna). Jag har också missat två tidigare deadlines med den här delen och kasserat varje sak som jag har skrivit.

Det har känts alldeles för krystat, gnälligt och bittert... Och med ungefär samma tonläge och med samma inlevelse som Robert Gustavsson har när han imiterar Tony Richardson, vill jag nu passa på att säga: Nej, jag är inte bitter! På riktigt och helt säkert.

Jag är inte glad för det som hände, men jag är samtidigt inte direkt ledsen, eller bitter för den delen. I alla fall inte för mer än att jag förmodligen inte kommer kunna få hoppa mer. Jag vet att det både finns rullstolsbundna fallskärms- och basehoppare. Men i mitt fall skulle nog inte min ihoprejpade kropp klara av öppningschocken.

Så, vad händer nu då? Det har gått ett år sedan jag satte mig i en rullstol för första gången. Jag har återfått några kilon, fått tillbaka lite muskler, kommit tillbaka till jobbet och befinner mig just nu på min första semester, och längre resa hemifrån, sedan olyckan.

Jag har börjat spela rullstolsrugby ("murderball"), träffat massa sköna människor i samma situation och lärt mig en massa om det nya livet. Det är väldigt underhållande när man möter människor som inte vet hur de ska bete sig. De talar tydligare, högre och saktar ner för att man ska hänga med. Bara för att man sitter i rullstol innebär det inte att man är förstånds-handikapad.

Livet är definitivt inte slut, just nu har jag bara en lite längre sträcka tillbaka för att återfå full kontroll över min kropp. Som jag har lärt mig hittills: Man ska inte idiotförklara läkarna, men man behöver inte tro på allt de säger heller. Jag är övertygad om att jag kommer att kunna gå igen. Må det vara ett mirakel, eller vad fan man nu ska kalla det.

Som avslutning vill jag passa på att tacka för allt stöd jag har fått genom denna resa. Min fru, min familj, Petter (RI), alla vänner och diverse löst folk, som har skänkt mig sina goda tankar genom resan... och för att du har läst!

KONTAKTA

SFF!

Kansliet

Sjöhagsvägen 2
721 32 Västerås
Telefon: 021-41 41 10
Fax: 021-41 541 19
E-post: info@sff.se

Riksinstruktören

Petter Alfsson-Thoor
Telefon: 021-41 41 10
E-post: ri@sff.se

Beställ material på SFF:s kansli

- Boken "Flyga fallskärm", utbildningsbok i fallskärmsmanövrering.

Styrelsen

Ordförande: Peo Humla,
e-post: sffordforande@outlook.com
Ledamot/vice ordförande: Gunilla Sigurd,
e-post: gunilla.sigurd@gmail.com
Ledamot/kassör: Stefan Nilsson,
e-post: kassor@sff.se
Ledamot/miljö: Daniel Ingered,
e-post: daniel.ingered@gmail.com
Ledamot/kommunikation: Paula Zielinski,
e-post: paula@sff.se
Suppleant/tävlingsskommittén: Uno Asker,
e-post: askeru@gmail.com
Suppleant/uppvisningsgruppen : Jens Grahn,
e-post: jens_grahn@hotmail.com

Valberedningen

Sven Pettersson, (sammankallande),
e-post: sven.pettersson@gmail.com
Magnus Våge,
e-post: magnus.vage@gmail.com
Kent-Ove Ulander, e-post:
kentove.ulander@gmail.com
Suppleant: Sebastian Berglund,
e-post: zebber111@gmail.com

Vill du veta mer om

Skatter och avtal: Kontakta före ordföranden
Lina Gardlow, e-post: lina@sff.se
Ekonomi: Stefan Nilsson, e-post: kassor@sff.se
Kommunikationsansvarig samt presskontakt:
Paula Zielinski, e-post: paula@sff.se
Försäkringsfrågor:
Stefan Nilsson, e-post: kassor@sff.se
Miljöfrågor: Daniel Ingered,
e-post: daniel.ingered@gmail.com
Materielkommittén: Erik Marsh,
e-post: eric@primalinstinct.se
Utbildnings- och säkerhetskommittén:
Petter Alfsson-Thoor, e-post: ri@sff.se
Tävlingskommittén: Lena Kaulanen,
e-post: lena.kaulanen@gmail.com
Luftrumsfrågor: Märten Nordlander,
e-post: marten@sff.se
Försvarskommittén: Johan Julin,
e-post: johan.julin@hotmail.com

Svenska Fallskärmsförbundets styrelse

Peo Humla,
ordförande

Gunilla Sigurd,
vice ordförande

Stefan Nilsson,
kassör

Daniel Ingered,
ledamot

Paula Zielinski,
ledamot

Uno Asker,
suppleant

Jens Grahn,
suppleant

Kansli-chef och riksinstruktör

Petter
Alfsson-Thoor

www.sff.se

På hemsidan hittar du fakta,
information och nyheter om hoppling.

Svenska Fallskärmsförbundet är en frivillig försvarsorganisation,
medlem i Flygsportförbundet och Riksidrottsförbundet.

Transportstyrelsen har till Svenska Fallskärmsförbundet
delegerat tillsynen av sporthoppning med fallskärm i Sverige.

Begagnatmarknad, nyheter, fler produkter och mer info på

www.uffeshoppshop.se

Uffe's Hopp Shop AB, Kokillgatan 12 B, 721 33 Västerås E-post: info@uffeshoppshop.se Tel: 021-355 750, Fax: 021-355 377

I början av oktober sattes ett nytt europeiskt rekord i kalottformation, en 25-manna.

Från Sverige deltog Sebastian Cato från FK Syd. Evenemanget CF Challenge 2016 hölls i Teuge, Nederländerna, men drabbades tyvärr av dåligt väder och det blev bara fyra hopp. Tanken var att sätta en större formation, flera duktiga hoppare väntade på att få komma med. Bland annat Percy Kristersson fanns på plats. Sammanlagt deltog 43 CF-hoppare från tio europeiska länder.

Foto: Ming Chu